

ଅହିଂସା ଜ୍ୟୋତି

అ హింసా జ్యోతి

ఖండకావ్యముల సంపుటి

సంపాదకులు

“కరుణాశ్రీ”

“ధనకుధరం”

భి.వి. హనుమంతరావు

విశ్వసాహితీ

గుంటూరు

స్వతంత్ర మహోత్సవ ప్రచురణము
సర్వస్వామ్యములు సంపాదకులవి

ప్రథమ ముద్రణము
1948 ఆగష్టు పదిహేను

ప్ర చ రణ
చంద్రికా పబ్లిషింగ్ కంపెని
గుంటూరు

ప్రభాత్ ప్రిస్
వెయ్యి ప్రతులు

బాపూజీ జీవితంలో - ప్రధాన ఘట్టాలు

1869 అక్టోబరు 2	జననం
1881	రాజకోటలో విద్యాభ్యాసం
1883	వివాహం
1888 సెప్టెంబరు	ఉన్నతవిద్యకొరకు ఇంగ్లండు ప్రయాణం
1893 ఏప్రిల్	ఆఫ్రికా ప్రయాణము
1907	బారిష్టరు పదవీ పరిత్యాగము
1915 మే	సబర్మతి ఆశ్రమ స్థాపన
1919 సెప్టెంబరు	“నవజీవన్” పత్రికా సంపాదకత్వము
1919 అక్టోబరు	“యంగ్ ఇండియా” సంపాదకత్వము
1920 ఆగష్టు 1	ప్రభుత్వ బిరుదత్యాగం
1921 జూలై	విదేశ వస్త్ర బహిష్కారము
1925 నవంబరు	“ఆత్మకథ” రచనా ప్రారంభం
1933 ఫిబ్రవరి 11	“హరిజన” పత్రికా సంస్థాపన
1946 అక్టోబరు	నవఖాళి పర్యటన
1948 జనవరి 20	సభలో బాంబు ప్రయోగము
1948 జనవరి 30	మాతృ

సత్యాగ్రహాల్లో - బాపూజీ

1906 సెప్టెంబరు 11	దక్షిణాఫ్రికాలోని జోహాన్నెస్బర్గ్ లో
1908 ఆగష్టు 16	జోహాన్నెస్బర్గ్ లో
1915	గుజరాతులోని "పీఠంగంలో"
1917 ఏప్రిల్	బీహారులోని చాంపరాణ్ లో
1917 మే	బొంబాయిలో
1918 ఫిబ్రవరి 26	గుజరాతులోని అహ్మదాబాదులో
1918 మార్చి	గుజరాతు కేడాలో
1919 ఏప్రిల్ 6	రౌలత్ చట్టం సత్యాగ్రహం
1920 ఆగష్టు 1	అహింసాయుత సహాయనిరాకరణ
1924	తిరువాంకూరులో
1927 ఆగష్టు	మద్రాసులో
1928 ఫిబ్రవరి 12	బాన్స్ గోల్ లో
1930 మార్చి	అసహాయోద్యమం
1931 మార్చి	సిద్ధపూరులో
1940 అక్టోబరు	వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహము
1942 ఆగష్టు	"క్విట్ ఇండియా" నినాదం

దైర్ఘ్యం - బాపూజీ

1908 జనవరి 10	జోహన్నుబర్గులో
1918 అక్టోబరు	ప్రిటోరియాలో
1913 నవంబరు 11	దండిలో
1917 ఏప్రిల్	మోతిహరిలో
1919 ఏప్రిల్ 10	కోసిలో
1922 మార్చి 10	నబర్నతి
1922 మార్చి 13	ఎరవాడ
1930 మే 30	ఎరవాడ
1932 జనవరి 4	ఎరవాడ
1933 జూలై 31	ఎరవాడ
1933 ఆగష్టు 4	పూన
1942 ఆగష్టు 9	ఆగాఖాను

ఉపవాసాల్లో - బాపూజీ

1913	భోనమ్మ - వారంగోజులు
1914	భోనమ్మ - రెండువారాలు
1918 మార్చి 12	అమ్మదాబాద్ - మూడురోజులు
1919 ఏప్రిల్ 13	సబర్మతి - మూడురోజులు
1921 నవంబరు	బొంబాయి - ఐదురోజులు
1922 ఫిబ్రవరి	బాలోలి - ఐదురోజులు
1924 సెప్టెంబరు 18	ధిల్లీ - మూడువారాలు
1925 నవంబరు 24	సబర్మతి - వారం
1932 సెప్టెంబరు 20	ఎరవాడ - ఒక పూట
1932 డిశంబరు 23	ఎరవాడ - రెండురోజులు
1933 మే 8	ఎరవాడ - మూడువారాలు
1933 ఆగష్టు 16	ఎరవాడ - ఒకరోజు
1934 ఆగష్టు 7	వార్ధాగంజ్ - వారం
1939 మార్చి 3	రాజకోట - నాలుగురోజులు
1943 ఫిబ్రవరి 10	ఆగ్రా భవనం - మూడువారాలు
1947 సెప్టెంబరు 1	కలకత్తా - మూడురోజులు
1948 జనవరి 13	ధిల్లీ - ఆరురోజులు

క వు లు

పీఠిక

పుటలు

1	దొడ్డులపూడి అనసూయ	17, 18
2	కన్నెగంటి వీరభద్రాచార్యులు	19, 20, 21
3	జి. జాషువ	22, 23, 24
4	దీపాల పిచ్చయ్యకాశ్రి	25, 26
5	షేకు మీరా మొహియద్దీన్	27
6	మాల కొండారెడ్డి	28, 29, 30
7	ఏటుకూరి వెంకటసరస్వయ్య	31, 32, 33
8	పువ్వాడ శేషగిరిరావు	34, 35
9	నందూరి కృష్ణమాచార్య	36, 37, 38
10	అమ్మజీ	39
11	పశ్చే ఘర్జులప్రజ్ఞాచార్యులు	40, 41
12	బొడ్డు బాపిరాజు	42, 43, 44
13	మద్దులపల్లి వెంకట సుబ్రహ్మణ్యకాశ్రి	45
14	దివాకర్ల వెంకటావధాని	46, 47
15	క్రొత్త సత్యనారాయణ చౌదరి	48, 49
16	నావలాల నరసింహారావు	50, 51
17	మహానాది వేంకటరత్నం	52, 53
18	విద్యాన్ కొంఠూరి	54
19	దూపాటి కొండమాచార్యులు	55
20	కామేశ్వరి	56
21	అయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి	57
22	రామచంద్ర అప్పారావు	58
23	కోట వీరాంజనేయ శర్మ	59
24	బృందావనం రంగాచార్యులు	60
25	కణ్వశ్రీ	61
26	చిలువేరు వెంకటరత్నం	62

27	అంబడిపూడి నరసింహ శర్మ	63, 64
28	నేమూరి వెంకటరామ నాథం	65
29	కవికొండల వెంకటరావు	66
30	జంధ్యాల వెంకటేశ్వరకాశ్రి	67
31	కోట సోదరకవులు	68, 69
32	బొమ్మకంటి శ్రీనివాసాచార్యులు	70
33	బల్లిశృపాటి కామేశ్వరరావు	71
34	నంకా వెంకటరామరావు	72
35	పెనుమర్తి కామేశ్వరరావు	73
36	ఇంద్రకంటి హనుమచ్ఛాస్త్రి	74, 75
37	బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం	76
38	ముక్కామల రాఘవయ్య	77
39	బొడ్డు ప్రకాశం	78
40	కైతేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య	79
41	భాగవతుల శత్యనారాయణ శర్మ	80
42	“మాదిరాజు” - “పార్థసారథి”	81
43	గుండిమెడ విశ్వనాథకాశ్రి	82
44	భారతుల మార్కండేయ శర్మ	83
45	మునగపాటి విశ్వనాథకాశ్రి	84
46	పిల్లలమట్టి వెంకట హనుమంతరావు	85
47	వారణాసి వెంకటేశ్వర్లు	86
48	“విద్యాపతి”	87, 88
49	వెంకటాచారి, చావలి, అత్తలూరి, పూటునూరి	89
50	“ధనకుధరం”	90, 91
51	కామేశ్వరదేవి, దీక్షితులు, శత్యనారాయణరావు	92
52	కొమరవోలు నాగభూషణరావు	93
53	జంధ్యాల పాపయ్యకాశ్రి	94, 95, 96
54	చల్లా పిచ్చయ్యకాశ్రి	97

నీ రాజనం

ఆకటితోనున్న వారికి అన్నం ఎంత అవసరమో చీకటిలో నున్నవారికి వెలుగు అంతే అవసరం. ఆకటిని అన్నం పోగొట్టే చీకటిని వెలుగు పోగొట్టుంది.

భూదేవి తన హృదయాన్నే అన్నంగామార్చి బిడ్డలకు అందిస్తుంది. మహాత్ముడు తన జీవితాన్నే జ్యోతిగా వెలిగించి సోదరులను ముందుకు నడిపిస్తాడు.

“అహింస” అంటే హంతకునిముందు లొంగిపోవటంగాదు. హంతకుని ఆత్మను లొంగతీసుకోటం. “అహింసాజ్యోతి” అంటే అజేయమూ, ఆదర్శమూ, అనుపమానము అయిన ఆత్మప్రకాశం అని వ్యాఖ్యానించుకొందాం.

అందుకనే ప్రపంచ శాంతి దూతను - మన భారత భాగ్య విధాతను- “అహింసాజ్యోతి”గా ఆరాధించింది విశ్వప్రజానీకం. బుద్ధభగవానుని కరుణ, క్రీస్తుప్రభువు త్యాగమూ, సోక్రటీస్ ఊమూ, త్రివేణిగా రూపొందాయ్ మన బాపూజీలో. బ్రతుకే ఒత్తిగా-త్యాగమే నూనెగా-వెలిగి అనంత శాంతికాంతుల్లో దిగంతాలను ధగధగలాడించింది మన “అహింసాజ్యోతి”.

ఆ జ్యోతికాంతులు గాఢాంధకారంలో కన్నులు నులుముకొనే మనకు మార్గం చూపినవి. ఆ వెలుగు బాటల్లో మనం పురోగమించాం - గమ్యస్థానం చేరుకొన్నాం - స్వతంత్రభారతాన్ని సంపాదించుకోగలిగాం.

బాపూజీ జీవితం భారతమాతకు నీరాజనం - ఆ దివ్యజోతిని
భారతమేకాదు-ప్రపంచమంతా కన్నుల కద్దుకుంది-బాపూజీ మనకు
మరో హిమాలయం-మరో తాజమహలు-మరో గంగానది

మనలను నడిపించిన బాపూజీ-మనలను మానవుల్ని చేసిన
బాపూజీ-మనకు స్వేచ్ఛాభారతాన్ని ప్రసాదించిన బాపూజీ-నల్లభై
కోట్ల బిడ్డలకు బాపూజీ కాగలిగిన బాపూజీ నేడు భౌతికంగా
మనకు దూరమైనాడు.

గడిచిన స్వాతంత్ర్య మహోత్సవాలు బాపూజీతో కలసి
జరుపుకున్నాం. మళ్ళీ స్వాతంత్ర్యదినం వచ్చింది కాని మన మధ్య
మన బాపూజీ లేడు. నల్లభైకోట్ల హృదయాలపై విచార మేఘాలు
క్రమ్మే ఈనాడు ఈ “అహింసాజ్యోతి”ని ఆరాధించుకోటం ఎంతైనా
అవసరం కాదా!

మా ప్రయత్నానికి సానుభూతి చూపిస్తూ చాలామంది రచ
యితలు తమ రచనలు పంపారు. వారందరికీ మా అభివందనాలు
అర్పించుకుంటున్నాము. కొంతమంది పంపనివారుకూడా లేక
పోలేదు. అందుకూ అభివందనాలు అందిస్తున్నాం. వారి స్థానంలో
కొంతమంది ఉదీయమాన కవికుమారులకు అవకాశం కల్గింపగలిగి
నందుకు సంతోషిస్తున్నాం.

స్థలాభావంచేత రచయితలు పంపిన పద్యాలు అన్నీ వేయ
లేక పోయినాం, అందుకు క్షంతవ్యం.

మన “అహింసాజ్యోతి” కిరణాలు సహృదయ హృదయ సరో
జాలను పులకింపచేస్తాయని ఆశిస్తున్నాం.

పూజ్య బాపూజీ పుణ్యస్థలికి

కనుపింపదీచియేమి ? కనకకాంతులు చింపు
 సత్యావతార ప్రకాంతమూర్తి !
 వినిపింపదీచియేమి ? వీనుల వింపుగా
 “రఘుపతి రాఘవ రామ”భజన !
 కళదప్పెనెమి ? ఏ కాలమ్ము కళకళ
 రాజుచునుండు చిల్లాల మేడ !
 తలపంచెనెమి ? మిన్నులు ముద్దుగొను మాడు
 రంగుల వీర భారత పతాక !
 తుడిచిపెట్టెమి ? కన్నీటి భారలందు
 భరతసమయితి ఖడ్గం పైటచెఱుగు !
 ఏమొ పోగట్టుకొన్నట్టు లేడునెమి ?
 గోడుగోడున నలుబది కోట్ల ప్రజలు !!

“కరుణ శ్రీ”

కనుపింపదీయేమి? కనకకాంతులు చిందు
 సత్యావతార ప్రకాంతమూర్తి!
 వినిపింపదీయేమి? వీనుల విందుగా
 “రఘుపతి రాఘవ రామ”భజన!
 కళపప్పెనేమి? ఏ కాలమ్ము కళకళ
 రాజుచునుండు విర్రాల మేడ!
 తలపంచెనేమి? మిన్నులు ముద్దుగొను మూడు
 రంగుల దీప భారత పతాక!
 తడిసినదీయేమి? కన్నీటి ధారలందు
 భరత సమూహి ఖిదరు పైటచెఱగు!
 ఏమో పోగొట్టుకొన్నట్టు లేడదేమి?
 గొడుగోడున నలుబది కోట్ల ప్రజలు!!

“కరుణ శ్రీ”

నలుబదికోట్ల భారతజనమ్ముల ప్రాణములోని ప్రాణ - మా
 జలధిదిగంత విశుత యశస్వి - మహాత్ముడు - మానవత్వమే
 కులమని నిర్వచించిన నిగూఢకళార్థవిమండు - బాపుజీ -
 బలియిప్పుడే సంగుచిత భావమతాంధుల స్వార్థబుద్ధికిన్

ఇట్టి దారుణమ్మున కొడిగట్టినట్టి
 దొక్క డెప్పడేగాదు ద్రోహుల శతస్ము
 రూపు మానిన దీవొక్కరుడవె గాదు
 భారతీయుల మానవత్వమె మహాత్మ !

“ధ న కు ధ రం”

అహింసా జ్యోతి

ఏరిని నొప్పజేసుని అహింసశరంబుగ బూని శాంతియన్
తెరుస గూడుచుండి నలుదిక్కుల రేగెడు క్రోధపహ్నిచ
ల్లారిపెయ్యారప్పిని నహనమందున గల్గునపారశక్తిచే
భారతమాత దాన్యమును బాపితెలంగితెవీరపుంగవా!

లోకముకానదంచు తమలో పలితప్పలు వీడియొప్పలన్
యొకరువెట్టి వ్రాముకథ లెన్నియొకలెనుగాని నీవలెన్
లోకులలక్ష్యపెట్టకెదలోగల భావమురాత్మసాక్షిగా
వాణొనినట్టి ఆత్మకథపంటి అమాయకగాధలున్నవే!

అంతములేని నీహృదయ మందలి ప్రియకు సాక్షిబాపుజీ
అంతమునందె నంచువినినంతనె యుల్లముతల్లడిల్లని
హృతము చెందినట్టి బనరాసియొప్పు మహాత్మయొందరో
ఇంతకుముందుపోరె? ఇటులేవైనెలోకము దారిగానకన్?

సత్యము తప్పనట్టి బుద్ధినత్రమ! నీదగు ప్రియతోటి సా
పత్యముగలుగె భువిని పల్కులలో ప్రకటించునీతులన్
కృత్యములందువీడు నపకృత్యుల ప్రియకు ఆత్మశక్తియం
దత్యధి కుండవైజగతి కంతయుబంధుడ వైతివోప్రభూ!

దొప్పలపూడి ఆననూయ

అహింసా జ్యోతి

రత్నద్యుతులతో విరాజిల్లుమ కుటుముల్
 తలదాల్చి చక్రవర్తులకులేసు
 జపతపధ్యానముల్ వివరీతముగజేసి
 యున్నట్టి మౌనివర్ణులకులేదు
 పలుభాషలననేర్చి పల్కుచుండెడు యువ
 న్యానకర్తలధాటి యుందులేదు
 శిక్షణంబుగనేర్చి చేతిపరిశ్రమల్
 పృజ్ఞాగాంచిన శిల్పప్రజకులేదు
 ఇన్నిపదవులలో మెప్పుగన్ననీమ
 ఆత్మశక్తిని వర్ణింప నలవియగునె!
 బోసినవ్యుల బావుజీ పోల్చలేను
 నీ నిరాడంబరత్వము నీకెచ్చెల్లు

అణగియున్నది నీలోనమణులరాని
 అంతరజ్యోతితో దానినరసిపట్టి
 పంచిపెట్టితివయ్య ప్రాపంచికులకు
 బ్రతుకు బ్రతుకున చీకటిబానిసోవ

అహింసా జ్యోతి

కొలుచికట్టలలో గాంతిచేఖల గూర్చి
 దాదిజూపిన మహిరాదారిజీవి
 అగ్నికుండాలలో స్వశుభారలనింపి
 యెల్ల గోకమునేలు చల్లనయ్య
 పడగల్పులో శీత వాతంబు గల్పించి
 హాయిజూపిన భారతీయ యెహి
 హలాహలంబులో సమృతమాధురి జొన్పి
 కల్లాలమాపు దీక్షాతపస్వి
 రామరాజ్య ప్రదాత - భారతవిధాత
 కరుణగల శాంతిదూత - మా గాంధీ తాత
 ఖండ ఖండాంతరముల దుఃఖమునముంచి
 కదలి పోయెను స్వర్గలోకమునుజేర

ఇలకంపించెను దేశనాయకులు తల్లడియించువా పోయి, మా
 ర్చిలుచున్నారు పక్షితభారత సప్రతి నేత్ర దుఃఖశ్రువుల్
 సెలయేళ్లై పపహించె శాంతగుణరాశి! ఖండఖండాంతరం
 బులు ఘోషిల్లె భవద్విమోగ విషయంబునవిన్న మాత్రంబునన్

కన్నకంటి వీరభద్రాచార్యులు

అసీంసా జ్యోతి

వాగ్రిపోయినవి జెండాలు మాదేశాన
 నాకలోకమునం బతాకలేగిరె
 వినిపించెరదనధ్వనులు మా రాజ్యాన
 హర్షధ్వనులు స్వర్గమందు మ్రోగె
 క్రమ్మకొన్నది యంధకారంబు మా వీట
 డివినిండ పూరచంద్రికలువెలసె
 అల్లాడుచుండె జహ్నులాలలు మాభూమి
 సంతసించెను వజ్ర స్వస్తలమున
 భారతనవిత్రి గుండె గుభాలుమనియె
 స్వరరాజ్యేంద్రిక కు మహేరాత్నాహమమరె
 భారతీయులు దౌర్భాగ్యపరులు-పరులు
 ధన్యచరితులు తాత! ఈ తరుణముందు

అమరుల్ నీయిచ్చప్రక్కలన్ నడువ దివ్యధ్వానముల్ మోగగా
 రమణుల్ హరతులీచ్చి నన్నుతులొనర్పన్ బాలగంగాధర
 పగముఖుల్ దీవెనలీయ అవ్యయము జేరంబోవు నీపాద ప
 ద్మములన్దాకి పవిత్రమైనవి మహాత్మా! స్వర్గసాధనముల్

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

తుచ్చుడెవండో మచ్చరముతో నినుగూల్చి పవిత్రజాతికే
మచ్చవిధించె - నియ్యది అమానుషకృత్యము - లోకమందుహా!
పచ్చెనుమాకునేడుతలవంపులు - చచ్చినదీవుకాదు జీ
పచ్చవరూపముల్ పతితపాపన! మాయవినిక్కువంబుగన్

హలమారాట్నము - గిత్తలావిమలనక్తాహంనలే ప్రాద్దు - ని
హలమాభారతభూమి - విత్తనములభ్యుత్థాననందేశముల్
ఫలమాదాన్యవిముక్తి - సత్వరమనఃస్నాన్వితంత్యముల్ - కర్మకో
బ్జ్వలచారిత్యమునీయదే మధురభావా! ఎంతధన్యుండవే ?

వెలవెలబోవ భారతనవిత్రానిదావిచిగించినట్టి ఆ
తలుపులు నీమహత్తన బదాబదలైనవి ఘోరయుద్ధమున్
నలుపక ధైర్యమున్ విడక శాంతిరణంబున నూలుపోగుతో
కలపరపెట్టినావు నవఖండములేలెడి చక్రవర్తులన్

హాయిగవిశ్మయింపుము మహాత్మా! సురాలయసీమలన్ మన
స్థాయివహించి నీకికవిచారము తోబనిలేదు నీయభి
ప్రాయమదేదో దానినిలుపంగలవార మిదేప్రతిజ్ఞ గాం
ధేయులమై చరాచరవిధేయులమై మనినంతకాలమున్

అహింసా జ్యోతి

అదితలపోయరాని హృదయపూరితా విషాదవాచ్యకా
 స్పృహమునుపంచఖండములుబావురుమన్నవిశాచివేళ - ము
 ప్పదిపదికోట్ల భారత తపస్వముదాయము భన్మరాశియై
 చిడికన ఘోరమర్దినమిసీ! పచియింపగ జహ్వలాడునే

ఉపవాసముపనంహరించుకొని యెన్నోనాళ్లుకాలేను తా
 నుపలాించు ప్రపంచకాంతిరమ కాయుర్భూతినద్దింప లే
 ద పరాష్ఠుంబున గుంకెనే భరతము న్యాచిత్యవింబంబు పూ
 రువుఖండంబున నన్వభావికముగా రోదప్పు రోదంపగన్

అదిగో రాట్నముచేత దేశజాల కాహారంబు గల్పించి అ
 భ్యుదయోపాదక సామరస్యమున కాయుర్దాయమునబోసి ఆ
 పదపాలై మరణించి భస్మచూమున్ భాగించి దేశాలపై
 మోసల్లించిన గాంధీతాతరుణమున్ విశ్వంబెటుల్ తిప్పునో!

అటంబంబులవారు దుద్దరిలి రాజ్యత్యాగమునజేయు ము
 ప్పూటల్ ధన్యులుజేసి చిక్కిన మహాత్మున్ జీర్ణకంకాళమున్
 వేపాడించిన క్రూరురాలవకటా! నీకా స్వరాజ్యంబు నీ
 చేలే శాశ్వతదాస్యమున్ మరల వ్రాసెన్ బ్రహ్మ ఢిల్లీపురి!

జి. జాషువ

అహింసా జ్యోతి

ఘోషాల్లో పడి కృశ్ణిపోయినది చిక్కున్ మొక్కులేకుండ మీ
 ఘోషామండలి యెడకన్నెరుగకీ యుత్కృష్ట ధర్మాలకున్
 భోషాబుంబులు బూజోబట్టినది హిందూజాతి చిత్తంబునం
 దీప్తత్రేపునువహించి స్వేచ్ఛుడవోయా! యక్కసెల్లెండకున్

అశ్వము మిశ్రములుంగలిసి అన్నలుదమ్ములటుల్ మెలంగినన్
 కశ్యపులుండ వీశ్వరునిగర్భమునం జనియించిమానవుల్
 నెశ్వమువచ్చి భిన్నమతనిష్ఠలతో కలహించుమండినన్
 వెశ్వయుగాలదాన్యము వినిశ్చయమి రతనాలభూమికిన్

గోచియు గొంగడిన్ గలిగి కొట్టక తిట్టక భారతక్షితిన్
 గోచినగీటుల్లో నడుపు నేర్పరి - కన్నుల ప్రేమచంద్రికల్
 పూచి ఫలించునిశ్చలుడు మ్రొక్కిన తక్కిన సామరన్యమున్
 తూచియొసంగు నిశ్చరుని దూతకడన్ పగకూపిరాడునే ?

ప్రేమస్వర్గము నృప్తిజేసిచనియెన్ క్రిస్తుండు మున్నిండియా
 భూమిన్-బుద్ధుడహంసనాటి చనెమామూడుండు హింసాకిక్రూ
 వైముఖ్యంబువిధిం చె-పర్గకలహవాద్యధిన్నివారింప ఇం
 కే మందుల్ పనిసేయు? కాంతి చనిపోయెన్ ఖాయిలాపడ్డదె

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

అవతరించిన స్వరాజ్యప్రాజ్ఞబాలిక
కక్కటా ! ముకుపచ్చలారలేదు
నకుటుంబముగవీడి చనుచున్న పరరాజా
నిజసీమలో కాలు నిలుపలేను
హస్తినాపురిమీద హైందవధ్వజమెత్తి
నిండుగా యేడాచి నిండ లేను
స్వాతంత్ర్యఘనమహోత్సవధ్వానంబు
మార్మోత లూరూర మాయ లేను
సింహపీఠిక నభివసించిన యనుంగు
మనుమలన్ చూచుకొనుచు అమందహర్ష
పులకితస్వాంతుడగు దొడ్డమువలివాడు
మాయమయ్యెనే! లోకాల గాయమగుచు

అంటరానివారి యంతరంగంబున
పేలు అగ్నిపర్వతాల ఘోష
అంటరానివాడవై ఆఫ్రికాయందు
తెల్లవారి నడుమ తెలుసుకొంటి

అహింసా జ్యోతి

కారుచికట్లుగ్రమ్మె న్నాకందనములు
ఖండఖండంతరమ్ముల గ్రంధు కొనియె
ప్రభతబయ్యె సాధుచేతఃప్రవృత్తి
అల మహాత్మమహాజ్యోతి మలగి పోవ

సీమనింహలు నౌఖాళి చిఱుతపులులు
నీమ తత్త్వంబు నెఱిగి మన్నించె గాని
ఎఱుగలేకయ్యె నీనహోదరుడె నిన్ను
కొల్చి మృందించె నతడెంత హాతుకుండో !

నలిపె దృఢదీక్షతో నహింసా వ్యతంబు
అపర ఋద్ధును గాంధీమహాత్ము డట్టి
బాపుజీ నాహరించె హింసా విగాచి
ఇట్టి విపరీత ఘటనకు హేతు వేమొ ?

తూర్పు పడమర లైన హిందూ మహమ్మ
దీయులకు నైక్యమేమి ? సాధించు టేమి ?
కాని పని బూని నిష్కామ కర్మ యోగి !
ఖలి యొనర్చితె బంగారు పండ్లిబ్బెడుకు !

దీపాల పిచ్చయ్య శాస్త్రి గ్రంథాలయం

అహింసా జ్యోతి

కడగండ్లమారి చీకటి బందీఖానలే
రమణీయ భర్మ హర్మ్యములు గాగ
ఓకిలింతలుతెచ్చు తూకంపు మెతుకులే
షడ్రోసోపేత భోజనము గాగ
క్యూరభటాళి కఠోరగర్హణములే
యావై నల్లావ వాక్యములు గాగ
కృపణాధికారి నిర్దిష్ట కర్మంబులే
యాత్మీయ నిత్య కృత్యములు గాగ
తన్నులకు తావులకు గూడ తాళి తాళి
తెచ్చికొన్న స్వరాజ్యంబు తివిరి యనుభ
వించు వేళకు నిటు ముప్పు మంచు కొనియె
భారతీయుల గాఢ దౌర్బాగ్య మేమొ !

ఇకనైన మేలుకొని తా
త్వికదృష్టింబొరసి భావభేదములుడివో
నొకతాట నడచి నీయా
త్మకు శాంతిం గూర్పు గావుతన్ బ్రజయొల్లన్

అహింసా జ్యోతి

ఏమని విన్నవింపగల నేవిధి వ్రాయగ నేర్తు నయ్యయో !
మామక మాతృకంత మణిమండనమై విలసిల్లు నాయక
గ్రామణి గాంధీదేవు నవకౌముది జిందెడి కర్మచంద్రు సౌ
మ్యాదుల రమ్యరమ్య ధవళాంశు మణిన్ గడముట్ట జేసితే ?

కరుణ యొకింతలేక మనగాంధిమహాత్ముని హత్యకై భవ
త్కరములెటుల్ గడింగెనో ? అకారణ పాపదానలమ్మెటుల్
శిరమునదాల్చితివకట ! చిత్తము సంభ్రమమందె నేమొ శ్రీ
హరియపరావతారమని యార్యులనన్ విననేరవైతివే ?

చింతలేదుగా భవదీయ చిత్తమందు
హింస గావించుట నీకు హితవదేమొ ?
కఠిన పాపాణ తల మృత్తికలను నిన్ను
చిత్ర సృజనమ్ము నల్పిన శిల్పి యెవడె ?

ఆమహనీయమూర్తి కరుణాలయరోచిరుసంచితప్రభా
రాసుకపై ధరాస్థలి నిరాసుయవృత్తి ఘటించ శాంతి భ
ద్రాదులచంద్రికామధుసుధారస వాహినియందుగాక త్వ
త్కమిత మెట్లుగాంచితివే ? గాంధిమహాత్ముని రక్తధారలన్

షేకు మీరా మొహియద్దీన్

అహింసా జ్యోతి

నిఖిల మతములు తంతువులై నిన్వనింప
మేల్చి గీతా విపంచిక మేళవించి
నత్య గానామృతముజింమ సాధు ఋషికి
హత్య కాబోలు ! హైందవు లంపు కాన్క

గాంధి దేవుని మరణ నంఘటన మనెడు
బాంబు వేటున చుక్కాని బిళ్లలయ్యె
నట్ట నడియేట భారత నౌక కిప్పుడు
దారి జూపించు దిహ్సాచి జారి పోయె

యమున తీరాన గుంపులై కుములు పృజల
వేడి కన్నీటి యూటల వెల్లువలకు
ఆరిపోక గందపు జెక్క లారగించి
గోఘృతము త్రావి నాల్కలు గోయు చున్న
మంటలోనిన్ను గుప్పెడు మసి యొనర్చి
అఖిల నేతను వలకాటి కప్ప జెప్పి
చిన్న బోయిన న్యూఢిల్లి తెన్ను జూడ
కాళ్లు రాబింటి పంకకు కన్న తండ్రి !

మాల కొండారెడ్డి

అహింసా జ్యోతి

అన్నమించినది నేడా సేతుహిమశైల
దేదీప్యమానమౌ దివ్యతార
భగ్గుమన్నది నేడు భారతజనయ్యతి
కనిపెంచుకొన్న బంగారుపంట
మెడిసి గల్లన క్రిందబడిన దుర్వీకాంత
కలికిపాపటమీద కనకభూష
ఘూగవేయినది భూధువన భర్తకరాన
వినదించు శాంతి మాచిక్యద్భిజ్ఞ
మనుషకోటికి మకుటాయ మానుడవయి
చేశమున నవ్యచైతన్య దీప మిడిన
పుణ్యునిను జేతులార గొల్పోవు కతన
పూర్ణ రాజ్ఞి ! యీలోటు పూడ్చుటెట్లు ?

రాజపుకావు నీవు పలురాజులు నీచరణాల దావునన్
పూజలొనర్చినారు అనిబూనిన యోధుడవీవు కావు హే
రాజిని నీకు మించిన పరాక్రమవంతుడు లేడు చిత్తమై
రాజులు నీచరిత్రకు జరామరణంబులు లేవు బాపుజీ !

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

స్వేచ్ఛామకూలంబు చిన్నిబిడ్డలకిచ్చి
మొలదాల్చితివి నీవు ముతుక పంచె
అధికారదండంబు ననహాయుల కొనంగి
యాతగొంటివి నీవు చేతికట్టి
ఆనందపాయన మరదరకును బంచి
కావించితివి నీవు కటిక పన్ను
అరుణదురపు మార్గమును యోధులకు జూపి
కోరుకొంటివి నీవు పూరియిల్లు
అట్టి త్యాగమూర్తి నాత్మబంధుని నిన్ను
కాల్చి దాటి తెప్ప గాల్చి నటులు
ఖాని జేసి పాపుకోరాని పాపంబు
పులుము కొనియె భరత భూమి యిప్పుడు

కొండవగు నిన్ను బ్రతికించుకొనగ లేక
శవమునకు నింత విభవమ్ము జరిపె నాము
వెట్టి పుత్రులటంచు భావించు వేమో
భక్తి మము నిట్లానర్చె నోవరమ పురుష !

అహింసా జ్యోతి

ఒకత్తుట్టచో పగసంచ మట్టబూగిన - దొక్కకయ్యగు పల్లిగా
 పగకృతి దగ్గించి యేడ్చినది - పగత్యము వాత డనంతకోటరూ
 పకుడని దోయిలించినది - బహుపదార్థములొన లీనమై
 పకపకలాడు మాధువన బాండవు డింకిటు తెంగిచూచునా?

నలుబదికోట్ల బిడ్డల మనఃపరివర్తనకై తపించినం
 దుల కిదియావలంబు మనఃస్ఫుత మాశీతారకమ్ముగా
 నిలుపకతప్ప దీభువననిందకు పాత్రముగాక తప్ప దా
 ఖలునికతమ్మునన్ భరతఖండ చరిత్రమె తరుమారగా

చలమున్ శౌర్యము తెరిజూడని అహింసాఖడ్గమున్ దూసి హూ
 ణుల నొక్కెత్తున నీరుద్రాపిన భవస్మూర్తి పగభూత పగభౌ
 జ్జ్వలమాహాత్మ్యవశంవదమ్ములయి రక్షఃశౌర్య కౌటిల్యనం
 కుల సామ్రాజ్యము లిచ్చమెచ్చినవి నీకూలంకష ప్రజ్ఞకున్

ఒక సూల్పొగున ఆంగ్లరాజ్యవిభవ మ్ముట్టాతలాగించి అం
 కెను రాబట్టితి పంతవారల త్రిలోకీభూజ్యమౌ నీచరి
 త్రకు దిగ్విద్యహములే సమస్కృతులొనర్పన్ స్వీయదేశీయు లీ
 ర్షకు లొనై తెగట్టొర్చి రాత్మహననవ్యాపార పారిణులై

వటుకూరి వెంకటనరసయ్య

అహింసా జ్యోతి

తమకూత్రమ్ము గ్రహింపడా న్వమత విధ్వంసంబు నింద్యంబు తా
మమతాద్వేషము లుజ్జగింపుడనియెన్ మర్యాదవాటంపుచున్
నమతాస్మాతము లన్వయింపుడనియెన్ స్వాతంత్ర్యసంలబ్ధి క
ర్తము ప్రాణమ్యులు ధారవోయుడనియెన్ తద్వృష్టి సామాన్యసూ

కాలకిరాతకా ! యుగయుగములు మారిన నారిపోవ వీ
జ్వాల లఖండ భారత తపశ్శఫల దివ్యరసానుభూతు లీ
గాలిబయళ్లు సూరి కలకాలము వారల దన్ను నింత కీ
కాలమువారు ధన్యులని కాగల సంతతు లాడిపాడవే

తమకై గాంధీమహాత్ముడై ములుచ్చవాతన్బడ్డ చంద్రమ్ము ము
స్లిముల్లోకమ్ము గ్రహించియుండు నిక దృష్టిన్మార్చి బాహుజి సూ
త్రము లాత్మన్ మననంబొనర్చిన తదాత్మజ్యోతి శాంతించు స్వ
ర్గముగాచూరి సమిష్టిభారతమమోఘంబై పగవర్తిల్లదా

షేమకహింస శాంతి ముడివెట్టిన బుద్ధుడు కీర్తి సోకగ్రచీ
సే మహితార్థమై ఆసువు లీగిరొ ? తత్ప్రతిబింబమైన మా
షేమతపస్వి నేడు కనుపింపడుగాని తపీయదీప్యదో
ధామ్యతపానమత్త మఖిలావనితన్నున్మరించు నిచ్చలున్

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

ఆరిపోయిన దానియాజ్యోతి ఏవెలు
 లీచీకటుల కెమరీద గలవు ?
 నడలిపోయిన దహింసాసూత్ర మేదయా
 మహిమ హింసాకాండ మాన్ప గలదు ?
 దుగ్ధమైన దుపూర్వధర్మదేవత మరే
 న్యాయ మీలోకంబు నడుప గలదు ?
 తరలిపోయినది నత్యస్పూర్తి వీనీతి
 నిష్ఠ లాశాంతిని నిలుప గలవు ?
 సార్వకాలిక సమథికాచారసార
 మీమహిమ్న మదాత్మలందే లగించి
 అపర మమర మనిర్వాచ్య మగుచు నగుచు
 విశ్వకల్యాణి కిరణమై వెలయు గాక

పూలరథమ్ముపై కదలి పోవు మహాత్ముని వెంట. రెండుమూ
 నాళ్ళుల కెందరో తరిలి నారిక మేము తడియునామయా
 పాలు స్మరింప నిల్చితిమి భారత పుణ్యానదీనదమ్మలా
 పాలవిభూతిపై నెలసి పావనమైన వెకింతమాతలో

అహింసా జ్యోతి

సివాక్యామృత శీతధారగలిసెన్ సిహారధారశీ వి
 ద్వాపైదగ్ధములందు బారిన చనంతలబైవ నంద్యమ్ము నీ
 దౌ వర్షస్సువ లీనమైనది యశాంతజ్యోతి గాంధీమహా
 త్మా! వల్లిం చెడిఘనబొంతర చిగంతంబుల్ భవన్నామమే

తీరులుపొందీసారభము తేజ మెయిం గయిసేసి ఆత్మజ
 స్సారవిచిత్రవృక్షాలు పండిన వెన్నెల తిపల్లటగా
 పైవైవిహారనంపదలు పట్టెను భారతకాంత నిన్న నే
 వీడము చాళ్లు చెక్కిళ్ల వించితి వింతనెవిమయూపభూ!

భారతీయ స్వరాజ్య సంపాద నమున
 ముప్పు బెలియక స్వోహూల మువకె పెరుగు
 కదళికా భూరుహ మవైతి గాంధీ వేడు
 ఎంత బలిగోరె! స్వాతంత్ర్యకాంత ధేవ !

సంద్యములు దాటి విలులు చక్క నడచి
 కాల్య లీదియు నిలుముందు కాల్య బడితి
 జగ దుపాధ్యాయకూడ వలచు వగతు గాని
 జన్మ చరితార్థ మోగాంధీ! సార్వభౌమ !

పువ్వాడ శేషగిరిరావు

అహింసా జ్యోతి

రోగమున జీకి చిక్కి మొట్టో యటంచు
మంచమున జత్తురీ యనామక జగమ్ము
గాంధీజీ ! భవాద్యశ మృత్యు కథయె వేరు
పల్లె మృతజీవివ్విజీవచ్చవారు !

కృష్ణు డెటులేగె న్నాక్రిస్తు మృతియు నెటుల
ఆరిగి రెటు సోకచీను మహమ్మదులును
ఆత్మ బలి తప్ప నవతార మందు నేది
పడయ నోతురె మిమ్ము నిర్భాగ్య జనము

తెలకు కలగనె దాసు శోపిలుచు బోయె
లాలజీ పాణమిచ్చె స్వేచ్ఛా లతాంగి
అదిగో యిదిగోయనంగ బోనరిగె నీవు
ధన్యుడవు స్వేచ్ఛ జూచియే తరలి నావు

జననికై ఆత్మరక్త మాంసమ్ము లోడి
తుదకు బలియైన విరుడా ! దుఃఖబాష్ప
సింధువున దోగు మా సూర్యు చెమ్మ లెల్ల
యుష్మదాత్మను శాంతిలో నేల లార్చు

అహింసా జ్యోతి

నత్య మహింస ఉచ్చాస నిశ్వాసముల్
 నల్ప జీవించెడి నత్యమూర్తి!
 విశ్వకల్యాణ గవేషణా పథమందు
 పయనించు ఒంటరి బాట సారి
 నత్నా గహమ్ముచే శాత్రువులను శిష్య
 నిర్విశేషుల జేయు నిగమ రాశి
 రాట్నము ధర్మచక్రముజేసి పరిశుద్ధ
 ఖియరు నిర్మించు కర్మమోగి!
 బుద్ధదేవుడు పుట్టిన పుణ్యభూమి
 నేటికిని పునఃపూతమై నెగడు నట్లు
 అవతరించిన యట్టి ఓఆమృత మూర్తి!
 అందుకొనవయ్య మాస్వాగ తార్హ్య ములను

కారణజన్మమెత్తి చరఖా భుజనీమను మోసి తెచ్చి మా
 భారతభూమిపై నిలువవచ్చిన దివ్యమూర్తి! విశ్వసం
 సారములో అహింసకయి నత్యము కొనము దీనమానవే
 ధ్ధారణకై తపస్సులు సదా వెలయింపు మజాతకాత్రవా!

సంఘారి కృష్ణనూచార్య

అహింసా జ్యోతి

సేవాధర్మము మానవాకృతిని దాల్చెన్ నీ స్వరూపమ్మునన్
సెవ్వాగామ తపోపనిన్ నవనవోన్మేషమ్ము గల్పించు - దీ
జ్ఞాపస్త్రములనేయు రాట్నముల యుంకారమ్ములన్; నీ అహిం
సావాదప్తులు; శాంతిదీపకశికల్; స్వాతంత్ర్యశంఖధ్వనుల్

బుద్ధు డహింసచే భరత భూమిని కీర్తుకు పూర్వమందు ధ
ర్మోద్ధరణమ్మొనర్చెను శుభోచయ మయ్యెను; దాన్యశృంఖలా
బుద్ధులు భారతీయుల తపస్సులు పండె న్వ్యతంత్ర మంత్ర నం
శుద్ధులు శాంతి నత్య రణశూరులుపట్టిరి నీపతాకమున్

ఇది రవి అస్తమింపని మహీన్ద్రుని నంతయు నేలువారితో
ఎదురుగ నిల్చి డీకొనుట ఎంతటి సాహసమయ్యు!! వీరులై
కదసము చేయుగా దగిన కత్తి గటారులు లేక దాసులై
ఒడిగి అణుంగిపోయి పడియుండిరి ఇంతకు ముందరెందరో

పరమ గంభీర మంచు నీ వాక్యములకు
భాష్యకారులు గ్రంథాలు వ్రాసి నారు;
కాని! - ముగ్ధమోహనము నీ మౌనమునకు
భాష్యమొనరింప గల్గిన వారు లేరు !!!

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

పూసిస మల్లెపూ లొలుక బోయుచు చల్లని చూపుతో ఉప
 న్యాన సుధామధూక్తు లిడ అంజలి పట్టును గావి నీ నిది
 ధ్యానకు తల్లడిల్లు జగమంతయు అర్థమెరుంగలేక - నీ
 బోసి మొగ్గము విప్పము ప్రభూ ! చిరువన్నెల పోషబల్లులన్

నీ పడుగుమోపివ చవిటి నేల మైన
 తీర్థ భూమియౌను భరత దేశమందః
 నీవు పల్కిన వలుకులు నిగమ భాష
 యగుచు విపదించుచుండు మహానుభావ !

ఆటము బాంబు విశ్వ విలయమ్ము ఘటించెడి తోవ ద్రొక్కె ఆ
 రాటము చెందుచున్నది ధరావలి యంతయు ధర్మసూత్రములో
 రాటము మీద త్రిప్పి అనురాగతరంగిత మైన వేడి క
 స్పృటిని గార్చి మమ్ము కరుణించితి విశ్వజననజీవనా !

‘గాంధీమహాత్ము’ దివ్యపదకంజము లంట జనాచళుల్ జగద్
 బాంధవ ! తీర్థ యాత్ర కయి వచ్చిరిః లెమ్మిక ఊతకోలతో
 బంధమున కృశింపదిక భారతమాతః స్వతంత్రగీతికా
 బంధురమైన దుందుభి రవంబులు వింపుము బోసిబోటితో ?

అహింసా జ్యోతి

చేతన మచేతనముగ అచేతనము
చేతనముగ మారె విచిత్ర మౌర!
బాపుజీ! ఒక్కదోహ తుపాకి దెబ్బ
నిన్ను హతమార్చె నని విన్న నిమున మందు

నకల మతములు నీముందు సాగి మొక్క
సత్యము అహింసయును నీకు నహకరింప
బోసి చిరునవ్వు వెన్నెలల్ ముంచ మమ్ము
మోహపెట్టు నెవండకముందు బాపు!

నీదు నాయకత్వముచే నేటి కింత
స్వేచ్ఛ లభియించె ననుచు అశేష భార
తమ్ము నంతోష మంద క్షణమ్ము లొన
మెలి నాడవె మమ్ముల వీడి నెంటి!

శాంతి బోధించు క్రీస్తును చంపి నారు
నడిబజారున నిలువపైసను బిగించి
విషముచే సొక్కబీసు చంపించినారు
నీతి లేదేమి? మానవజాతి కనలు

అమ్మాజీ

అహింసా జ్యోతి

కరములు దోయిలించుచు జగజ్జను లెల్లరు సర్వ మిచ్చి ఆ
 ధరమున లోకబంధువని చండము బెట్టగ నత్పథస్థితిన్
 ధరణి బవిత్రమున్ నలిపి ధర్మపథమున నిల్చి లోకమున్;
 మఱుగయి పోతిరొక్క ? ఒకమారె మహాత్ముడ ! నీవు - సూర్యుడున్

పారిపారి అంబరంబున నభోమణి వెల్గెడు గాక; ఆనిశా
 కరుడును రేల వెన్నెలల గాయుత; భారతభాగ్యదేవతా
 వరుడవు నీవు లేమి; గుణవారిధి ! జీవిత మందకారబం
 దురము పోయె; ద్వద్విరహ దుఃఖము లోకమెటుల్ భరించునో ?

కడుకొని పాణదాత లటు గన్నడుచున్ బ్రతిబంధకంబు లే
 ప్పుడునెవో నల్పుచున్ పారుగు పోరులు దెచ్చుచు దుండగంబు లే
 ర్పడ గడముట్ట జేసితిరె ! భారత దేశమణిపగ్గదీపమున్
 పడమటి గాడ్పులార ! ఇదిపాయనిపాపము నప్పబోకుడి !

అకుటిల చారువృత్త మనహంకృతి పాత్రము మాతృదేశపూ
 జక నహకారి నాయకము సత్యదయా సయశాంతి దాంతి బో
 ధకము స్వరాజ్యలాభ నముదాత్త మహింసము గాంధీ ముఖ్య నా
 యకము విషాదనాటక మహా ! సుగిసెన్ భరతేశ్చ శూన్యమై

పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

ఆ పాతాళము తగ్గవ సాగేరులు యజ్ఞశ్వర్త మాగుంటకున్
వ్యాపించెన్ సుయశంబు సాగేరమునా బాబూజి ! త్వచ్ఛన్మపున్
బ్రాహ్మణాంచనివారు తగ్గిరట త్వత్పాతస్థలిన్ మృత్స్నై
కూపంబో ! యచిపుట్టవాపయో ! మహాకూపారమో కాదోకో !

రతనంబున్ జెముజార్చికొంటి విక నూరా ? పేరా ? నీకయ్యో భా
రతమా ! నిశ్శరణంబవైతివి పరార్థంబా ! వృధానూన్మత
ప్రతమా ! నీబ్రతుకింక నదుజములారా ! హిరునిష్కానితుల్
శతపర్వంబులు నీకునిండెనే యహింసా ! హింస ! కాలానితే ?

కాంతుని కాంతిదూతయని నర్వజనంబుల యెప్పుగేన్నదీ
మంతుని జక్రపర్తికరమానితు నార్క నహింసనైక ని
ద్మాంతుని దాంతునిన్ భరతదాన్యహరున్ బహిమార్చితక్కటా !
ఇంతటి ఘాతుకత్వమున కెట్లొడిగట్టితివోయిసాదరా !

కాలుచుం దాను చందన కాస్థములను
గుండెలో దాగిన తుపాకి గుండుగాచె
భ్రమగుచోట నుంచెమి బాంబునపుడు
అశ్రుల ఏడలేచు మహాత్ములెపుడు

అహింసా జ్యోతి

జోహారులు బాహుజీ !

స్నేహమృత శిశిరసారణస్మితరోచి

సౌహార్దమధురమూర్తి!

ఉహాశేఘండవైతివో మాతండ్రి!

ఒకచూపు చాలులే నకల్ప్రజాకోటి

చిత్తసీమల శాంతి చెలుకరింప

ఒకమాట చాలదే ఉద్ధిక్తసోదరా

ళుల తేర్చి సుప్రసన్నులను జేయ

ఒకవ్యాత చాలుపో ఉర్వీధరుల రాజు

ముద్రికలకు మార్గములను జూప

ఒకడీక్ష చాలు ఊరక లోకములు లోక

ములు తల్లడిలి పదమ్ములను మ్రొగ్గ

అతను నిస్సావర్థ బుద్ధి సత్తాగ్రహండు

అఖిల మతము లతవివే దాస్యాంధ కార

బంధురాకాశ వీధి నవ్య నృతంత్ర

సుప్రభాత విభాత యుగ ప్రపక్త

బొడ్డు బాపిరాజు

అహింసా జ్యోతి

కంఠుడో? రావణాసురుడో? కాక జగత్ప్రియ శాంతిదూత వి
ధ్వంసము సేయగా ప్రతిన పట్టునటే? “మతపిచ్చ” బాపుజీ
హింసకు దారితీసినదో? ఈకలకాలపుమచ్చ స్వర్ణదీ
హంసకవంటి మావిమల హైందవజాతి ముఖాన వుల్సెనా?

నడపెన్ రక్తపుబొట్టు క్రిందపడకుండన్ శాంతిసంగ్రామమున్
బడుగై దాన్యము చేయు మాతృజగతిన్ పండించె స్వాతంత్ర్య మె
ప్పుడు మాతండి మహాతపస్వి చిరసేవా నత్పలంబందెనా
కడగీ భారతభూమి ఎంతటి అపఖ్యాతిన్ దలందాలెచెరా!

భారతపర్వ మొక్క అవిభక్తకుటుంబము - నిన్న మొన్న చే
కూరిన స్వేచ్ఛకే కనులు గుట్టి పరస్పర మన్నదమ్ములన్
పోరును పొక్కు పుట్టినది - పోయినదే ఒక పెద్దదిక్కుగా
తీరుచు తండ్రి ఎట్లుకడతెనునో? రావుల కాపురంబికన్

తరతరముల్ నుతించు జగదమృతమైన అహింసతో మహా
త్రవిజయమ్ము తెచ్చిన విధానము భారతజాతి శౌర్యమున్ -
తరతరముల్ శపించు ప్రసిద్ధర్యుడై హితమెంచు తండ్రినిన్
పొరిగెను టన్న ఊహ అచిపుట్టిన భారతజాతి క్రౌర్యమున్

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

నీవైకోరిన చావు పచ్చినది తండ్రీ! దుర్జరాభారరు
 గ్భావించించుకలేని వీరజనమొగ్గంబైన దేరాజకీ
 యావేశంబులు అంటనట్టి శుభసాయంపార్థనావేశ ఆ
 శ్రీ వేపిముఖమం దహెహ సుకృతమూర్తి! ఏతపస్సిదమై

స్వేచ్ఛాలోభ వరన్నరానూన దుర్హింసా మతద్వేష దే
 ప్పచ్చాయాఖని భారతావని పృతిష్ఠాపింపగా నర్వలో
 కోచ్ఛంబో ఒకరామరాజ్యమును నీపూహించితే తండ్రి ఈ
 తుచ్ఛస్వార్థమతప్రమత్తులకు లేదే? ఆమహాపృష్ఠమే!

మలయున్ సాంధ్యమయత్రరంగములలో మాతండ్రి ప్రాణానిల
 మ్ములు, శేషాస్థిచురుమ్ము పాపననదీ పుణ్యోదకశ్రేణి భూ
 తలరేణువ్రజమందూ మా బనకు రక్తచ్ఛాయ లాధర్మబో
 ధలు మాడెందములందు నిత్యమును పశ్చత్తక్షమ్ములై వెల్లుతన్

ఒక్క దీపమ్ము తాను కొండెక్కి నంత
 నేడు నలుబడికొట్ట గుండెలను కూడ
 వెలుగు చున్నది శాంతి నిశ్చలపు కాంతి
 ఏతుఫాసులు ఆర్పలే వింక దీని

అహింసా జ్యోతి

ఒకజీర్ణించిన ప్యక్తి చంపబడగా నుద్విగ్నులై యెట్టి రీ
తికి లోనై యెటులుందురో తదనుభూతిం బట్టి ఈ నాడు వే
సగు వేల్ ప్రాయమువారు చంపబడుచుండన్ చూచి యెట్లుంటిరో
ఇక గన్పించు డటంచు గాంధి హతుడయ్యెన్ గాక వేచున్నదే ?

స్తపనీయుంబుగ చెప్పకోదగిన శ్రద్ధా భక్తి విశ్వాసముల్
మివులన్ గన్నడతా దలంచినయటుల్ నిర్మాణ కార్యక్రమం
బు విశేషంబుగ వ్యాప్తిసేయగనె మహాత్ముం డేగినట్లున్న దె
డవు నేనిన్ మరి తత్పరక్షమున నే యాయత్నులుదేనికొ

అనుమానింపక నేరువాగెడుగదా అయ్యో మహాత్ముండు గో
వును గాల్పించుటచేతనో కులములన్ పొగొట్టగానో ననా
తన ధర్మంబును పాడుసెయుటనో ? తత్తత్పాపమే తన్నుగా
ల్చిన యట్లాడుదు రేమిలోకము యిసీ చీకొట్టినన్ జాలదే ?

అరరే ! యెంతటిమూర్ఖులొకముగదా అన్పృశ్యులంజేర్చి నం
కరముం గూర్చి పవిత్రమౌ గుడుల మాంగల్యంబు గావింప త
ద్దురితారిష్టమె కొట్టి చచ్చెను మహాత్ముండందు రయ్యయ్యో ఎ
వ్వరినొరూయదు మొత పాపపుకలి పాబుల్యమౌ చూడుడా !

మద్దులపల్లి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

తన మనోవైశాల్యమును చెప్పకయె చెప్ప
మెడ కన్నుందోయి బెడగు తేడ
తనతత్త్వ విజ్ఞాన తత్పరత్వము దెల్పు
నవమల బ్రహ్మ తేజంబు తేడ
తన దీన మానవద్దరజేచ్ఛ నూచించు
కుసుమై న కొల్లాయి గుడ్డ తేడ
తన అహింసామార్గమును ప్రతిష్ఠించు
శ్రుతిమహార పచో వితతి తేడ
పూర్వహైందవ భూమి భృద్భూమి విజయ
నివహ నంపాద నోద్యోగ నిత్య హేతు
భద్ర మతైభ గమన శోభనత తేడ
నాత డెచటనో నడుచు చున్నట్లు తేచు

అంతతిక తలంబున అఖిల లోక
దుఃఖ విశునమ్ము తేచెను తేకచుక్క
భూతలమునుండి నిఖిల భూ భువన పుణ్య
ఫలమెగిరిపోయె ఒక్క దివ్యంపుజుక్క

దివాకర్ల వెంకటావధాని

అహింసా జ్యోతి

అమలిన జీవితండుగు మహాత్మాని మృత్యువుచేత శాంతి న
త్యములకు సానుభూతికి నిరాశ్రయ భావము సంఘటిల్లె ను
త్తమము చర్మితయున్ దయయు దానలమేది కృశించె గాఢనం
తమనము క్రమ్మె లోకుల మనంబుల నర్వచిగంతరమ్ములన్

భారతమాత కష్టముల పాటినేరించెడి జిక్కుప్రశ్న లే
తెరగ జహ్వరాదులు మత్రిప్రతిభానిధులయ్యు నాయకుల్
దారియు తెన్ను లేక కలతంబు చిక్కెడలించు బుద్ధి బృం
దారక దేశికుం దమరథామము చేరె నికేడు డిక్టేట్ ?

దీనల పారి కల్పకము దేశముగాంచిన పెన్నిధానమున్
పూనద సంఘమందు దలమానికమున్ గరుణాస్వరూపునిన్
జ్ఞాననిధానమున్ జనకనన్నిభు నంధమతాభిమానకౌగ
ర్మాన పథించి వాడు నకటాపనిగుండెలు చిల్చె నెక్కటన్

చావెటులైన మర్దులకు సంఘటిలున్ మృతిగన్నవారి న
ద్వాపమునెంచి ఏడ్చుటయు వ్యర్థమ కాని అహింసకోసమై
జీవిత మంత పుచ్చిన విశిష్టుని హింసకు బాలుసేయు దుర్
దైవము చెయ్యమెంచినయధాయధతై హృదయమ్ముకుంగెడిన్

అహింసా జ్యోతి

ఓయిమహాత్మ ! లోకము సయోమయమై హతమారిపోయిన
 ట్లైయక నిన్ను బాసి యెవడెక్కడ నేమిట బ్రొద్దుపుచ్చునో
 న్యాయము చట్టుబండలయి యారడిపోయెనె? పాడులోక మీ
 గాయము మాన్పుకో నయితగాక కృశించి తపించి పోవడే !

బంగరు వానవెల్లువలుపారి పలించి ప్రపంచమంతయున్
 గొంగున దాచిపెట్టు నదిగో ! నవభారతమందు మించి యు
 ప్పొంగితిమయ్య దానినిజమున్ గురుతించెడివేళ నిట్లుల
 య్యొంగద యొయిపాపపువిధీ ! నినుమెత్తురె లోకులిత్తరిన్

గండములన్ని దాటెను నుఖంపడు భారతదేశమింక నీ
 యండకు ఖండఖండముల కద్భుతశాంతియు నిష్పల్చిల్లు బా
 జ్యండపు నిన్నుజూచుకొని చొక్కియు నిక్కియు మాకు బుణ్యముల్
 పండె నటంచు చెప్పకొను భాగ్యము పోయెగదా ! మహాపృథ్వా ?

మాయలు వన్నిరాజ్యము అమాంతము గుక్కిటపట్టి నెత్తురుల్
 దొర్లుటద్రావి మైకములతో నడిజీర్ణముగాక జాతికిన్
 గాయముగూర్చు నేటి పలుగాకుల గూళల మందలింపగా
 న్యాయము దీర్చగా దగిన నాథు డికెప్పుడు చెప్పమో విధి

క్రొత్త సత్యనారాయణ చౌదరి

అహింసా జ్యోతి

ఆలము దీరీసామె జయమన్నది భారతిజాతి దయ్యె నిం
కేలనిరాశ! నర్వజన మీముడిపుంగవు దివ్యబోధలు
ద్వేలముగా వినంగను బదింబది వాగమృతంబు గ్రోల రా,
లేల యజంచు సుచ్చదశ నిచ్చియు నిట్టులొనర్తువే ప్రభూ

ఈ కొరగాని దేశమున కింక మహాత్ములు పుట్టబోరు - లో
కైక మహాత్ము దాచుకొన రైరిగదా! యొకయాతతాయి చి
కాయ దేశగౌరవము గాలసురాచి మతంబులోన ము
క్కాకలు దిరియున్న మొనగానిని గుక్కిట బట్టి మింగునా!

మతమున ద్వేషమున్ బొదివి మాయని గాయము సేసి దాని దు
స్థితి గురుతింపలేని యొకదేశము చూపెడి చేష్టలిట్టివై
వెతలనుగూర్చు దానను విభిన్నత రూపము పెంచి నర్వదు
రతులకు దావలంబు వికావికలై యదికూలిపోవదో!

అదిగో! తూరుపుదిక్కు లోనెరుపుదృశ్యంబయ్యె - నాధీదన
య్యుదయంబున్ గనవచ్చునంచు మదిలో నుత్సాహ ముత్సేకమై
పొదలం రివ్వన గారుచికటులు సంపూర్ణంబుగా గ్రమ్మి య
భ్యుదయంబున్ హతమార్చె శాపమదియేమోగాని ఈజాతికిన్

అహింసా జ్యోతి

తమము దొలించి మానవునెవన్ కరుణారుణమైన జ్యోతి ని
త్యము వెలుగంగజేసిన మహాత్ముడు భారతరాజ్యలక్ష్మి శీ
ర్షమున ధరించు మానికము సత్య మహింస భజించు నష్ట గౌ
తముడు మహానుభావు డపతారము మానెనె నేటితో కటా

రాజకీయ జగత్తులో పశ్చాత్తాప మైన
పశ్చాత్తాప జంతులు మతవిప్లవ పశ్చాత్తాప
నమయకీలలు కదలింప జాల నట్టి
హైదుగిరి నిష్పృతగిరి నీరయ్యె తృటిని

కనుల నీరు తొణుకు కలవరపాటుతో
నగము వంచు చిక్క మొగము తోడ
బరువు గుండెతోడ బావురు మననట్టి
భారతీయుడేడి బావుమృతికి

మేలిడుపూన్కి ముందుగ గమించెడు మేల్చిపపక్ష దు
ష్కాలము మచ్చరించి కడుకొర్యముతోడ తుపాకి పేల్చుగా
గూలె నమైక్యభావములు; కుంటువడెన్ మనజాతికిరుతుల్
ప్రీతెను సభ్యమానవుల ప్రేమరసాత్మకమౌ యెడందలున్

వావిలాల నరసింహారావు

అహింసా జ్యోతి

హరిజనబాంధవుండు సుగుణావళికిన్ వరుణాలయండు సు
స్థిరతరనత్యన్ని కముడు శిష్టజన్మతిపాత్రవర్తనం
డరిమురిలేనిధార్మికపాంశకృతిపాంశని కర్మయోగి యా
చరణకుమార్గదర్శకుడు సర్వనమం డికలేడు భూమిపై

వినరావుగా ముందు వేదముక్కులవంటి
వాక్యార్థములు కర్ణపర్వములుగ
దానమీయరుగదా మానినీ నివహంబు
పనువు కొమ్ము ధరించి పనిడి తాళి
ప్రార్థనలందున పల్కగాబడవుగా
బైబిలు ఖూరాసు వ్యవచనములు
మాడ్చుమోగమగదా మహితనత్నాగ్రహ
కర్తవ్య విషయ శంఖాన్వసంబు
బోసెగవ్యులు తుంకుమబొట్టుకుదురు
పాడుగుచేతులు కొల్లాయి నిడుచకొల
బ్రహ్మతేజము గురుతులైపరలునట్టి
పృథ్వితాపనికనుపింప డింకమీద

అహింసా జ్యోతి

అమర్వార్త వివంగనే మనసు నీరైపోయె - నాగుండెలో
 ఏదో తీరని బాధహెచ్చినది - నాయిల్లాలు నాబిడ్డలున్
 నాదుఃఖంబున పాలుపంచుకొని రానా డీపిగత్తుంతయున్
 చేదైపోయెను - తాతతనె నశించెన్ విశ్వసాభాగ్యముల్

ఆరిపోయెనుగదా? అన్నిలోకాలను
 వెలిగించు నిర్మలప్రేమ దీప్తి
 ఆరిపోయెనుగదా? అన్నిమతాలకు
 సఖ్యత కలిగించు శాంతి గీతి
 చచ్చిపోయెనుగదా? సర్వకైముఖముగా
 చెన్నారు భారతజీవశక్తి
 నిలచిపోయెనుగదా? కులభేదమెరుగని
 రఘుపతిరాఘవరామభజన
 నీవు హా! రామ! యనుచు ఈనేల గూల
 మేలుపడగల సామియే వివశుడయ్యె
 ప్రకృతి యంతయు చైతన్య రహిత మయ్యె
 నీవు కనుమూయు బగతి నిర్దిష్ట మయ్యె

మహావాది మేకటరత్నము

బుద్ధ దేవుని యామిలో పుట్టి నావు
కాంతి పాతాలు కుమరుగా చదివి నావు
జీవకారుణ్య స్మృతాలు చెప్పినావు
కరుణ మూర్తివి నీకు దుర్మరణ మేమి ?

నెత్తురు చిందకుండ - ఒకనినబలివెట్టక - కత్తిలేక లో
కోత్తరకాంతి పూర్వకమహాద్యమ మొక్కటిలేదీని - ఉ
వ్వెత్తుగవెరిశక్తుల జయించి స్వతంత్రతగన్ననేవి ? నీ
నెత్తురు ద్రావణేటి కొకనీచుడు - బాపు ! ఇదేమివైరమో ?

మతములు - సంప్రదాయములు - మానవలోక విభిన్నతత్వక
ల్పితములు - వీనికై మనము పెద్దపెనంగుట తప్ప - జాతియై
కృతకవియెల్ల కానివని అందరెరుంగగ చెప్పినందుకా
మతిచెడి నిన్ను కల్పిసది ? మాకిది మాననిపుండు బాపుజీ !

చితిపై నీతనువున్ దహించినది రాసీభూతమైయున్న దు
ర్మతవిద్వేష మహ్మాగపావక శిఖాప్రాబల్యమేకాని - నీ
సుతు ఉంటించిన నిప్పుగాదు - భరతఖణితలంబెల్ల నీ
మృతికై మిక్కిలి పాక్కుచున్నది - ఏతాజీ ! యెట్టులోదార్తువో ?

అహింసా జ్యోతి

ఆగని కంటినిట్టబడి 'హ'యని ఏడ్చెడి విశ్వభూష ని
 తేగతి వీరులం బడదె ? ఏగీతివా మమువీడి తాత 'వీ'
 యోగము మామజాతికి వియోగమెకాదు - భరింపరాని శా
 పాగమనంబుగా ఫలిత మాయెను మాయ వి మచ్చగా - ఇటుల్

నీ కరుణామృతాంశు కమనీయ విసూతన కాంతినంది మా
 యాకృతి విశ్వరంగమున అంచిన దయ యశః ప్రియైపులన్
 ఆకరిమందు కాల్చిన రివాల్వరు గుండ్లు నిజంబు నీకు కా
 దీ కలుషంబు జాతికెవిధించెను శాశ్వతమైన గుర్తుగా

ఆ నవభాశిలోప పటుహంతకు లంచును పేరుగొన్న వి
 జ్ఞానవిశ్వాన్య మూఢులె విశాలవిస్మయత నీరుపూజల్
 ప్రాణము లిచ్చినారు తమబంధువులన్న సరాశిలోన నీ
 శైవయశేషమర్చక మహాత్మ ! పచించిన సిగ్గుగున్గదా ?

నీమహత్ లయించు కమనీయ భవాకృతితడ బుగ్గియో
 నీచితిలోన దగ్ధము నిక్కడు మాదుకళావిలాసముల్
 వాచవిగాని పల్కులు శుభంబులు గావు - సృజింతు వీకిదే
 దాచిన కంటి నీరమును తర్పణగా గోను మోయి బాప్రజీ

విద్వాన్ 'కొండురి'

అహింసా జ్యోతి

హతవిధీ! బొట్టబెట్టితే అనుపమాన
కాంతిమయజీవి నిటు మహాసాధుశీలు -
ఇంక జగతిని తాపె? ఎంచె చూడ
సత్యము అహింసకిద్దియో సత్యలంఘి.

సత్యము అహింస ఈరెండ జగత నెప్పుడు
వెలయ గలవని చాటెన నీరు డితడు
నేడు బలియయ్యె నక్కటా! నీచ మైన
కుమతి చేష్టకు బ్రజతెల్ల గోడు జెంద

చౌతక శరీరమొక్కడే వాని గాని
అనుపమంజైన ఆతని ఆత్మ శక్తి
నిండుకొని వెల్లుచుండె బ్రహ్మాండ మెల్ల
మించి ధాత్రిని వునరుద్ధరిం మ గాత

పోయెడివా రెల్ల వృషభ మె వృట్టిన మానవకోటు తెల్ల నీ.
కాయము లంతరించెడివె కాని భవాద్యశే కిర్రనీయ శో
భాయుత దెవ్యజీవనల బాయుట దున్నహమౌట నిట్లు వా
పోయెద మయ్య డిక్కు సెడి పూజ్యచరిత్ర మహాత్మబాప్తజీ !

దూపాటి కొండమాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

పార్థనా సమావేశ సభా ముఖాన
శాంతి సత్యాలు నిసదించు సమయమందు
చంపెనటె నిన్ను నో అహింసాతపస్వి
కఠిన పాపాణ హృదయుడెకడు తెగించి

నీ వెక్కడోహచేత మరణించితి వన్న విషాదవార్తకి
స్థావర జంగమాత్మక విశాల జగన్మలి గుండె నీరుగా
బావురు మంచు యేడ్చినది - భారత భాగ్య విధాత! నీమన
ద్భావమె నీకుమ్మత్తువయి తారనిలెన్ తుది నక్కటక్కటా!

మంచికి మంచిలేవనలు మానవ జాతికి మానవత్వమున్
పెంచి సుఖింపుడంచు వినిపించిన శాంతుని కీర్తు నిట్లె చం
పించిరి - స్వార్థమున్ విడిచిపెట్టి స్వదేశముకోన మింతక
ష్టించిన బావుజీ బ్రతుకు చేదయి కల్పిరి నేటికక్కటా

ఆరని మంట నాయెడద యందున నిల్పితివో పశుభూ ఇకన్
తీరని బాధతో కుమిలి దేశము చిక్కును మొక్కులేకనం
స్కార విహీనమై బ్రతుకు చావుల మధ్యకృశించి ఇంకనే
మో రవి పత్సరంపరలకున్ గురికావలెనోగదా తుదిన

కామేశ్వరి

అహింసా జ్యోతి

ఒకవిలయమ్ము పెంచికొని యొక్కడు నిన్ను నమస్తలోక భా
వుకనుభముర్తి శాంతిపంపుష్ట వినిశ్చలధీరు - శోక ని
శ్చకితహృదంతరాంతరు ప్రసన్నమనోహరరూపు - సాధు తా
నికషము పాట్టవెట్టికొన నేర్చెనటే ప్రళయంబు దార్పణిన్

ఆ రూపై చనుదెంచు కల్మషముతో నయ్యయ్యో యూహించెనా
కైరాత్యప్రథ ధీరకుంభవిష దిగ్గప్రక్రియా నైపుణుల్
సారోదారపచ్చన్నధాతుషితశశ్వత్విశ్వ కష్టార నీ
హరాంశ్చ గననోత్తరాహుకుటిలవ్యాపార నైఘర్మముల్

నీవై నీవు దివంబుకేగ ప్రభువా ! నీరేజముల్ మాధురీ
భావశ్రీ గయిసేయలేవు సుమనోవ్యాపారముల్ మ్లానముల్
మావిన్ గొంతుపెకల్చలేమ పెకముల్ మాన్వాటుమై యుర్వి తా
ప్యావుల్ జేసిన దుఃఖియ్యో గరుణామూర్తి ! వెతల్ నింపెతే !!

ఓనత్నాగహ ! నర్వలోకవినుతాత్సత్సహదీ ప్యాత్మ దీ
క్షా సామ్రాజ్యరమాధినాథ ! నిఖిలాకాపూర్ణ కీర్తిశ్వరా !
నాసాంతఃపుట కించిదుజ్జితకవేష్ట శ్వాసనిరూత న
ర్వాదేశ విరోధి హృద ! యిదే సాష్టాంగమ్ము రాట్నపిగ్గయా !

అయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

రాతి నొకనాటిగా చేసి శ్రీరామ చం
ద్రుడు సువానించె విశ్వమ్ములో యుగమ్మారె
సుప్తాంధధూళిలో శూరకోటుల లేపె
జీవ మిచ్చిన నీవు అన్నియుగముల జ్యోతి!

భారతీయుండ వీవని నేను పొంగిపో
నకలేతరధర్మిత్రి నన్ను నవ్వును స్వామి!
ఉన్మత్తుచే నీవు తెగి నమని నావన్న
ఈబ్రతుకె నిగ్గుతో తలవంచుకొను నయ్య

యుగయుగాల్ తరలి పోవును కాని నీవదిగొ
ఈవైపు ఆవైపు అన్నివైపులనీవె!
ఎక్కడా ఒకటే అహింస దయ ప్రేమపరి
హృది ఎన్నటికి లోకాల కొకడవె బాపు?

రామచంద్ర అప్పారావు

అహంసా జ్యోతి

నాయకు లెంద రిందు జననంబును గాంచరు ? కీర్తిమూర్తులై
హాయిగ మేనులన్ విడువ ? రందఱ కబ్బుట జూడగల్గినా
మే - యవసాన నత్కియలు - ఇంతప్రపంచముదోసిలోగ్గగా ?
ఓ యతిలోక శాంతసుగుణోజ్జ్వల రంజితమూర్తి ! బాపుజీ !

పలుకులురాని బాలకుల భావము నర్వము చేర్చినట్టి వి
జ్ఞుల హృదయంబు లొక్కగతి జూఱగనంగల శక్తి బాపుజీ !
కలిగెను నీకు నొక్కనికె కాలముమెచ్చుచు నీమసేవ వి
చ్చలవిడి జూపుకొన్న దవసాన విధిన్ దన నత్కృతజ్ఞతన్

మును మనబుద్ధశంకరు లమోఘవిధంబున జాతిరక్షణం
బును నలుపంగలేదె ? మరిపూజలనందడె హూణజాతిలో
ననపరతంబు కీర్తు ? - ఆవురా ! కనవారలునీకుదుర్బులై ?
తనువు ధనంబు ఆత్మ బలిదానముజేసిరె యన్యజాతికై ?

లోకశాంతికి సతము లోలోన మఱిగి
కఱిగి ఆత్మార్పణము సేయ గలిగినట్టి
నీకు - ఆలోక మిప్పుడు కన్నీటి తోడ
ఆత్మశాంతికి పార్థింప నయ్యె నకట !!

కోట వీరాంజనేయశర్మ

అహింసా జ్యోతి

కత్తుల గడ్డయిన నవభాళితటంబున శాంతిబీజముల్
 విత్తిన హలికా అహము వీడని హైందవజాతి భూతమే
 మిత్తిగ మారె నీయెడల - మించె దురుష్కమతాలమౌఢ్య నం
 పత్తిని మామతమ్ము - సగుబాటయు పోయెను నాల్గునెకలన్

దాస్యాంధ జగతిలో దారిజామెడు వెల్లు
 వెల్లువవై ముందు వెడలి నావు
 “బానిసవై పరిపాలన నుండువా?”
 లెమ్మని నిమ్మర లేపి నావు
 నిరుపప్లవంబులై నెవు సత్యాగ్రహ
 సమరముల్ మెండుగా నలిపి నావు
 నలువదికోట్ల మానవనంపు సేవకై
 జీవిత మర్పణ జేసి నావు
 చరితలో మున్నెరుంగని శక్తి జూపి
 ఖండ ఖండాంతరాలలో ఖ్యాతి వడసి
 మతసమైక్యత జగతికి హిత వటంచు
 నచ్చ జెప్పుటకే ప్రాణ మిచ్చి నావు

బృందావనం రంగాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

అతి హింస దుర్గాగహమ్ము మము దయ్యమ్ముట్టు లాడింపగా
మతభేదమ్ము నవారిజేయ మెడపై మాతండ్రిరక్తమ్మై భా
రతభూమిన్ పాలిజల్లి యీగతిని దుర్మార్గమ్ముగా కాలరా
చితిమే ! బావుజి ! విశ్వధారుణియై నిస్సమమ్ముగా రోదిలన్

భారతజన్ముతి పాలబుగ్గల మీద
కాలువల్ గట్టెడు కంటి నీరు
స్వాతంత్ర్యవీరుని బ్రతుకు టెడారిలో
ఉవ్వెత్తుగా రేగుచున్న ధూళి
భారతదేశ సౌభాగ్యతపస్వులు
నేలనెద్దెడు కంటి నైతు జేళ్ళు
ఉప్పెనయై పొంగి ఉరుకు హిందూమహా
పాథోధి భికర భంగ పాళి

ప్రళయపరిణత నిమ్ర పశ్చత్తి యటుల
కురులు విరబోసి కొని ఆడు కొఱవి దయ్య
ముల యటులు చిందు ద్రొక్కుచు కలగు చున్న
పవిత్ర బావుజి ! నీవటు కదలిసంత

కన్యాశ్రీ

అహింసా జ్యోతి

కన్నులు విప్పకున్న పసిగందుల మాటలు రాని కూసలన్
చిన్నతనంపు చేష్టలనె చేసియు చిడ్డల బానిసత్వపున్.
బన్నములెల్ల బాసి అనపాయముగా మెలగంగ నేర్పు లే
కున్న అభాగ్యనంతతి సయో ! మము బానితి వెట్లు బాపుజీ !

చనినాడే మమువీడి నర్వనముడున్ శాంతి ప్రదుండైన మా
జనకుండంచు ప్రజానమూహమున కాశాజ్యోతి చుల్లారెనే
యనుచున్ పోయెనె ? మానవాభ్యుదయకార్యాన్వేషియం చొక్కడి
తిని వాపోయెడు మేమికేమిగని శాంతింపంగనా బాపుజీ !

నీతుల గుప్తతెప్పలుగ నేర్చి వచించెడి వారె కాని నీ
భాతినిచేసి చెప్పగల భవ్యులు నేడగుపింప రట్టి ని
స్మితరి చేతులార నమయించిన హైందవజాతి కీయుప
ఖ్యాతి తిరంబుగా నిలుచుగాని తొలంగుట యెట్లు బాపుజీ

స్వర్గఖండము వోలె భూస్థలిని నిత్య
సౌఖ్యముల నిల్పదగు పనుల్ జరుగ లేదు
వీడితులకేమి దారిజూపించి ఇటుల
పోయి నాడవో ? దివికి మాపూజ్య బాపు !

చిలివేరు వేంకటరత్నము

అహింసా జ్యోతి

అడగెనా ఓక్కమహాదీప్తి శమదమ
 సుందర చివ్య తేజో మయంబు
 మడిసెనా ధర అహింసాబోధనామృత
 మూటబూరిన బోనినోటి తపని
 గూతెనా కట్టిన కొల్లాయి కొంగున
 కోటులర్థించి గైకొన్న భిక్ష
 అరిగెనా సత్సాగహముతేరునడపి న్వ
 రాజ్యముగొన్న సారథియు రథియు
 పోయెనా భారతాంబిక పాగులు బావి
 దాన్య బంధుమూడ్చిన వినతా సుతుండు
 అస్తమించెనా గాంధీ - మహాత్మ గాంధీ
 అయ్యో! ఎంతటి పెడుగు పాటయ్యె నేడు

అడియొకదివ్యపుష్పము వియతలముండిగి భారతాంబికా
 పదములరాలి శాంతిమయవాసనలన్ జగముల్ గుబుల్కొనన్
 బొదలించి భారతీ చరణపూజముగించి దీపముజేర తు
 మ్మొదలొద తావి తెమ్మరల మేమరతల్ మిగిలెన్ హతావనిన్

అంబడిపూడి నరసింహశర్మ

అహింసా జ్యోతి

బాపూజీ ! భవదీయభౌతిక తమాబంధమ్ము మాచూడ్కికన్
బాపన్ జాలిరిగక పాపులు మతేన్మాదంబునన్ కాని ద్వా
జ్ఞాపి మూషనిభమ్ము నీనమవదేశమ్మాని మాచిత్తమం
దే పుంబొందిన నీమరూపు తొరపుల్ హింసంపగా నేర్తురె ?

అదిగో చూడుము దివ్యమానమున కల్పనల్పపుష్పావళుల్
పాదువంగబడు పూలపాశ్శుషము కొల్వబడిరి కన్నీరు నీ
రదులైపారగ తండ్రిలే ననదలై రాతింబపల్లె కగ
దదికన్ నీకయు నేడ్చు విశ్వజనసంఘాతమ్ము గాంధీపభూ

ఎఱుబదియేళ్ల నాడు మనహిందువురంధ్రికి కంఠహారభూ
షణము లభించె క్రొందఱుకు జాయమెరుంగుల దిద్ది తిర్చి ఈ
దినమున గాంధీనామకము దివ్యము రత్నము గోలుపోయి ఆ
జననిగళమ్మునన్ నిలిచె నన్ననిదారము కంఠహారమై

శాంతి కొరవడి దిద్దునొజ్జవు అహింస
బలము రూపించు తపసివి భరత ఖండ
ముక్తి కిరవగు వేలుపు పోష వీవు
గాంధీజీ ! నీకిదే నమస్కార శతము

అహింసా జ్యోతి

నీ పుట్టుక మాగర్వము
నీపూజ్యత మాయశస్సు నీవిజయమ్ములో
మావున్నెపు చారిత్రము
నీపతనము సిగ్గు! మాకు - నేలకు - ప్రజకున్

తొలినంజల లోపలి వె
న్నెల చిన్నెల మలచికొన్న నీ నగవులలో
పులుతెరిగిన భారతి కన్
గెలకులు కురిసినవి జగతి కుశలాశీస్సులో

ఎన్నటివో బోధివిరులు
వెన్నెలలై కాచె నేడు విశ్వంభరలో
క్రన్నన పున్నమ వచ్చుట
ఎన్నటికో ఈతమాల శృంగక్షితిలో !

గాంధీదేవుని నిర్యాణ గాథ పిదప
మానవుడు నల్పచేని దుర్మార్గ మేది?
పశుత క్రమ్మిన యెడద లోపల పిశాచ
నటన కాబోలు మనుజుని నడత నేడు !

వేమూరి వెంకటరామనాథం

అహింసా జ్యోతి

ఒలికిమెట్టదికాదు, పలురకాల పువులఁ
గ్రాలి యెగయు డగోటాల బారు :

యమునానదీ సైకత మది కా దినుకఱే
సిన రాలని యవనీ జన భజనము :

అండ సూర్యునకగు కొండ గాదది, పేర్చు
మంచిగంధపు జితి మంచె యెత్తు;

అది సోడు కగ్నిగా, దాడనే యస్త్రమ
యాదుబద్ధుతి యన్న యబ్రవు బఱు

అనగ జరిగె నెవ్వని భౌతి కాకృతి తుడి

నల్ల గాంధీమహాత్ముని అస్థి భస్మ

పెల్ల నదుల మున్నీట నీహిందుడేశ

మందు నేడు గలిసె నున్న దేమందు నింక ?

ఒకటి మాత్రము నిజము సాయుజ్య మతడు

వెందె లోకంబునందు నింకెందు నున్న

ఎల్ల మతముల స్వర్గాల ముల్లె గొంచు

నతడు సాయుజ్య మందె విశ్వాత్మ యందు.

కవికొండల వేంకటరావు

అహింసా జ్యోతి

కఠిన విలయంపు గండాలు గడచి పోవ
సూట పాతికేడుల మాట నీట ముంచి
తల్లి దేశమ్ము కొరకు స్వతంత్ర మొనగి
మంచిదని దేహయాత్ర చాలించినావ !

అంధకారమ్ము నలుదెస లావ రించ
గర్జనల లోన కాల మేఘాలు మెఱయ
దారి జూపక నాయకా! తరలి నావ !
అస్తమయ మటే! గాంధీమహాత్మ ! . నీకు

అఖిల భారతమే గాదు నిఖిల జగము
కంట నీర్వేట్టి విలపించె కంప మెత్త
ఓడుగు పడినట్లు హృదయాలు హడల దొడగె
గాంధీ తాతయ్య చేరె స్వర్గమున కనుచు,

హింస తగదని శాంతి అహింస తోడ
కత్తి పట్టగ హిల్పొగు కదురు తోడ
చూకు స్వాతంత్ర్య ఫలము నమర్చి నీవు
హింస పథమున బలియైతి నే! మహాత్మ !

జంధ్యాల వేంకటశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

కటకట ! వింటి మప్పిడుగుకంటెను బెట్టివ మైన వార్త హృ
త్పుటములు రెండుగా జెదిరి పోవ ; మహాత్ముడు గాంధీతాతయే
కుటిలు తుపాకి కాల్పునకు గూలె నటన్న - మరెట్టి ఘోర సం
ఘటనలు పొందగా గలుగు కాలమొ? భారతదేశమాతకున్

మహిళా శిరోమణీ మానభంగము సేయు
క్రూరుల గొంతులు కోయ రాదె !
అసహాయులను బట్టి హత్యలు కావించు
కడునీచులను మంట గలప రాదె !
నేరెరుంగని వారి కారుకూతలు పేలు
దుష్టుల నాల్కులు త్రుంచ రాదె !
ముల్లె మూటలనెల్ల కొల్లగొట్టెడి మూఠా
కోరుల నొకమారె కూల్చ రాదె !

ఓరి ! చండాల ! పొగరెక్కి భారతీయ
భావిభాగ్యవిధాతను వరమునీంద్రు
కాల్చి చంపితి వక్కటా ! కల్మషంబు
మట్టుపెట్టదే ! జన్మ జన్మాల కైన

కోట సోదరకవులు

అహింసా జ్యోతి

మనదేశాభ్యుదయప్రవక్త నొకదుర్మార్గుండు చేసేత కా
ల్చిన దుర్వార్తను విన్నతోడ మది దుశ్చింతామయంబయ్యె క
న్గొనగా నర్వజగంబు శూన్యమయి మాకుందోచె నీనాటి కీ
ఘనదుర్దాంత విచార వారినిధిలో గన్మూయగా నేర్పడెన్

భారతశాంతిదూతవని, భారతభాగ్యవిధాతవంచు ని
ద్దారుణి నర్వదేశవిబుధ ప్రకరంబు వచింప నక్కటా !
క్రూరకరాతకృత్యమున గూలితి వయ్య మహాత్మా ! ఎవ్వ రా
ధారము మాకు నర్వశుభదాయకమార్గము బోధసేయగఁ

రవి యస్తంగతుడైన రేపె పొడుచున్ బ్రాగద్రిపై నూతన
చ్చవితే; నీవిపుడ స్తమించితివి; తోచనరావు మాకంటికిన్
భువిలో నీవవతారమూర్తివని నమ్మొదంబుగాబల్క, నీ
యవతారంబునుబాసియేగితె ! మహాత్మా ! స్వర్గసాధానికిన్

తనవిజ్ఞానమహాప్రభావమున రక్తస్రావమేపాటి బొ
ట్టాను చిందింపకయే భగీరథునిపట్టుక బట్టి స్వాతంత్ర్యముఁ
గొనియున్నట్టి మహాత్మాగాంధీ ముదివగ్గుఁ నద్గుణానీకవా
ర్ధిని గోల్పోయితివమ్మ ! భారతధరితీర్తి ! ఎంతనిర్భాగ్యవో

అహింసా జ్యోతి

తమనకలమ్ము దీనజనతాపనపాపనయజ్ఞహోమకుం
డమున హుతమ్మొనర్చి అమరత్వము నందిన కీర్తి గౌతముం
డు మహామదాదిధీరుల నెటుల్ కఠినమ్ముగశిక్షచేసె లో
కము మును - నేడునట్లు మనగాంధికి శిక్షవిధించినాముపో !

మనప్రాపుకా మనబాపు నిట్లు మనమై మృందించుకొన్నట్టి దా
రుణపాపంబిది ఎంతసేయునో ! శుభాలోకమ్మునకా నేటిదా
కను కాపాడిన అష్టశక్తి భరతక్షానింక కాపాడునో !
పెనునుత్పాతము లేవి భావియుగ దుర్వీధికా నిరీక్షించునో !

కత్తికి కత్తిదూయు తొలికాలపు టాటవికప్రవృత్తికా
చిత్తును మారలేదు - తనచేతననిల్చిన కొమ్మ తానె వి
చ్చిత్తియొనర్చు మూర్ఖత నసింపదు - మానవజాతి ఇట్టులీ
యెత్తున పోయి పోయి తుదినేపరిణామము నొందనున్నదో !

జ్యోతిమలగెను పెనుతమ ముర్ఖి గ్రమ్మె
ఇంతనైన వాస్తవము గ్రహింప రేమి ?
చనిన పతకు వాడౌతానునరణ మనెడి
అత్యవంచనసేత భావ్యమ్ముగాదు

బొమ్మకంటి శ్రీనివాసాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

నత్య ధర్మ దయా గుణ శాంత్య హింస
లన్ని నీమూర్తి సేవించి వన్నె గాంచె
పూజ్యభారత విపుల సామ్రాజ్యమందు
అనుపమాన కృపాత్మ మహాత్మగాంధీ

నిర్మలమై పవిత్రమగు నీదగు ప్రేమసుధానృపవంతిలో
అర్మిలి నోలలాడి భరతావని దాన్యనిదాఘకల్పమో
ఘర్మకణాల బావుకొనగల్గిన ఈశుభదిష్టమందునకా
కర్మమదేమొ ! దుఃఖమిటు గల్గెను నీవెడబాయ బావుజీ

భండనముకాబొనర్చకయె నైరివితండము కర్మభూమియం
దుండగ నీకనంపి ముదముప్పతిలకా జయమిచ్చినావు మా
కండగనిల్చి భారతమహత్తరకార్యము లాచరింపగా
నుండెడవంచు నమ్మితి మయో ఇవుడె పయనించితేనఖా

గుండెచెమర్ప నట్టి హతకుం డరుడెంచి తుపాకిగుండ్ల నీ
యెండిన బక్కడేహమువయిన బడవేసిన ఘోరవార్తతో
బండలు సైతముకా కరగె పాదుని దుఃఖముతో ప్రపంచమే
బెండయి కంపమొండె కడుబిక్కమొగంబిడె నృష్టిబావుజీ

బబ్బిళ్ళపాటి కామేశ్వర రావు

అహింసా జ్యోతి

చేతులుమోడ్చు భక్తిని అశేషమతాంతరసామరస్య సం
 ధాతకు - పారతంత్ర్యపరదాన్యవిశ్రంఖలబంధితార్త సం
 త్రాతకు - నర్వదాపరితతారకనేతకు - విశ్వమానవ
 భ్రాతకు - భారతప్రథిత భాగ్యవిధాతకు గాంధీతాతకు

సరవి కృపారసంబును ప్రశాంతమనమ్మును సత్యశీలము
 పరమతసామరస్యము భవత్సహజంబులు - వీటిచేతనే
 గురుతరమౌ స్వతంత్ర్యమును గూర్చుటయు - తుదకొక్కనీచుచే
 మరణము నొందుటలో గలిగె మాదురదృష్ట మదేమొబాపుజీ

జీవితమెల్ల దర్పణము జేసి విదేశపు పాలవర్గము
 అవలగెంటివేసి స్థిరమైన స్వరాజ్యముగూర్చినట్టి ని
 న్నా వధియించె క్రూరుడొక హైందవుడన్న కలంకమిం
 కేవిధి మానిపోవు తలలెత్తిమెలంగుట ఎట్లుబాపుజీ

మన్నుమిన్ను నమైకమైనను అహింసా సత్య సౌశీల్య సం
 పన్ను నిన్నెదిరింపగాగలవె దైవంబే విధిప్రరణ
 మున్నాకృష్ణుని కట్లు ఘోరమరణంబు నీకునుంకూర్చె గా
 కె వ్వుగూల్పగలండె నిన్నొక ఖలుం డిద్ధాత్యైబాపుజీ

సంకా వేంకటరామారావు

అహింసా జ్యోతి

బక్కదేహంబులో పంచప్రాణములను
నిలిపి ప్రాణము వోసి బానిసల బోచి
చిరయశమ్ముమ సేకరించితివి దేవ
ధర్మగుణకంధి మోహనదాసుగాంధి

నీవాక్కాతురి బోధనాక్రమము వర్ణింపంగ సాధ్యంబె! సే
వావల్లభ్యము లెంతయున్న తమలో వైరుల్ గనంగన్ మహా
ప్రావీణ్యంబును జూపినావు తరణోపాయంబులందించి నీ
ధీవిన్యాసము లోకనుందరము కాదే దివ్యభాసిధి!

తల్లి న్వతంత్రభారతికి దారులు చక్కగ తీర్చి దిద్ది యు
త్పుల్లమొనర్చి నాయకుల పుత్రులవలె నమీకరించి ఈ
ఇల్లికదిద్దికొండనుచు నేగిన భారతనేత! తాత! నీ
నల్లలితానురాగ విలసన్నవకాంతు లమోఘముల్ముషి!

నీకీర్తి నిలుపు పుత్రుల
నే కన్నది భారతాంబ! ఇహలోకములో
గోకములు నీతిబాధలు
దాకని లోకమ్మునుండి దయజూడు ప్రభూ!

పెనుమర్తి కామేశ్వరావు

అహింసా జ్యోతి

“మనసారథి మన నచివుడు
మనవియ్యము మననఖుండు మనబాంధవుడున్
మనవిభుడు గురుడు దేవర
మనలను విడనాడి చనియె మనుజాధీశా!”

అనుపద్యములు గుండెలో కదలి దుఃఖాజేశబాష్పస్థవాః
కణముల్ చెక్కుల చాటచాటలయిరాగా కృష్ణనిర్యాణపుం
మననిర్వేద కథావిధమ్ము కనులకా గట్టెకా కిరాతాస్త్రమే
మనబాహుజినిగూడ మ్రింగెనటె? ఏమాదైవనంకల్పముల్ !

చనెనా? భారతగౌరవైక కృతదీక్షాకంకణస్వామి, యే
గనటోయీ! పరిరబ్ధశత్రు సుహృదేకీ భూతవక్షుండు, పో
యెనటయ్యా! పతితార్త దీనజనసాహిత్య క్రియాల్లోలుడో
మన ‘బాపూ’ మహితాత్ము, డింకగనలేమా? భారతోర్ధ్వతలికా

ఈపు మృతుండవైతివన నెవ్వరు నమ్ముదు రోమహత్తు క్రొం
బూవుల తేరిపై వెడలిపోవు మహోజ్జ్వలమూర్తి! భారతీ
యావనిలోన శాంతి సుఖమన్నది చచ్చెనుగాని - ధర్మపుం
భావన చచ్చెగాని - యనిమాత్ర మనందగు నేటి నుండియుకా

ఇంద్ర)కంటి హనుమచ్ఛాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

అపి కాహైందవవ్యధ మాన్ప దివురు మ
హొద్యమమ్మున నెత్తు రోడ్చి ఓడ్చి
తెలివులి కఱకుకోటల కండయై చిక్కు
భారతావనికనై పోరి పోరి
శ్వన్నగాలములకన్న పరిహీనులన్న సో
దరులకై కన్నీట దడిసి తడిసి
ఇస్లాము పేరింటి హింసాకళంకమ్ము
అడరు శాంత్యమ్ముతాన కడగి కడగి

కలలలో వెల్గు స్వాతంత్ర్య కలిత కాంతి
కంట బడినంతనే యొరకంట జూచి
పూలరధమెక్కి యెచటికో పోవు చుంటి
వయ్య! మహిళాత్మ! మరి రాని యాత్రదగిలి

నెత్తు ధారవోని నిజదేశ దాస్యమ్ము
తరిమి భాగ్య మిచ్చి తనిపి నావు;
అగ్నిగోళకముల కాహుతి గావించి
మించి నిన్ను గౌరవించి నాము

అలగరి విశావిదాగరి

*

*

*

అలగరి

అహింసా జ్యోతి

ఉష్ణకిరణుడు చరమాద్యి నేర గిలగ
అరుణ కాంతులు నలుదిశ లందు క్రమ్య
అతిభయానకమయ్యె నితాంబరమ్ము
రక్తయుతమైన ఖాది వస్త్రమ్ము వేలె

సత్యసంయుతశక్తి అనత్య మాయె
వెలుగు నశించె చీకటు లలము కొనియె
అమృతమూర్తిని మృత్యువు అవరించె
ఎట్టిదారుణవార్త వినించె వాణి!!

ఏనుక్రిస్తును శిలగొట్టి రెవుడె ప్రజలు
కాని ఈనాటి వాడు నాగరకు డంచు
నిను తుపాకిగుండ్లకు బలిగొనెను తండ్రి!
వీని యజ్ఞానమునకు కంపించె జగము!

హృదయము లేని మానవులకే నరిపోయిన ఈదినాల నీ
హృదయము దేనికో పరితపించిన దయ్య! మహాత్మా! ధర్మమా
న్నది కలికాలమందున వినందగు మాటయె కాదు, కాని, నీ
మృదుతమమైన అత్త జపించెను దానిసహర్షిశమ్ములున్

బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం

అహింసా జ్యోతి

స్వాతంత్ర్య మొక్కకంట జూచి చనియెక నత్యాగ్రహనందుడై
మాతాతయ్య, తదీయ నిర్మల కథల్ మన్వంతరస్థాయులై
చేతమోదమెలర్పకుండ వయినక జీవచ్ఛవంబై జగ
జ్యోతికగూర్చి తపంపకున్న యజువుక జూపట్ట దిప్పట్టునక

పలుకొక వేదమై - మృదుల భావమహింసకు భాష్యమై - మనః
ఫలకము సత్త్వనంపదకు బాసటయై - చిఱునవ్వు వెన్నెలల్
కళలకు గానకై - ముఖవికాసము శాత్రవమోహనాస్త్రమై
నిలచిన తాతపాదు లివిసీతునిచే బడెనేమి చెప్పుదున్

ఓయి జగత్ప్రభూ! హృదయమున్నద ? లేద ? అజాతశత్రువుక
మాయమొనర్చినావు నిను మాహృదయముల కెక్కజెప్ప వా
రీ యఖిలప్రపంచమున నింకలభింతుర నీవివేక మే
మాయె నఖండభారత మహన్సిటు లార్పితి వేమి పుణ్యుడా !

రేపు చరిత్రకారు లొనడింతు రయోమయ భాష్యముల్ మన
స్థాపము గొల్పకుండ వని సత్త్వనమన్వయబుద్ధి నిచ్చి హా
మీపడి శాంతిమై పులిని మేకను దిన్నగ నొక్కరేవునక
ద్రాపిన బాపుడీ ! భవదుదారడయాదృతి కంజలించెదక

ముక్కామల రాఘవయ్య

అహింసా జ్యోతి

ముత్యాలు గురిపించు ముద్దెన మోములో
వికృతాకృతియు కానుపించె నేమొ
సత్యగ్రహేద్యమ సంస్థాపనములో న
కపట వాగ్దేవి దోగాడె నేమొ
హరిజనోద్ధరణకై హర్షించు దీక్షలో
నడుమంతరపు నీడ నడచె నేమొ
అనుపమ స్వేచ్ఛాజయ జయశబ్దంబులో
అగ్గిల మేమైన అమరె నేమొ

వాసికెక్కిన నీయుపవాస దీక్ష
కుటిల ధూర్తాళి కన్నులు కుట్టెనేమొ
కానిచో పరమ దుర్మార్గ కలుషమతుల
కఱకు బాణాలలో చిక్కగలవె గాంధీ !

కాలవాహిని పలుతరంగముల నడుమ
నెన్ని సుడిగుండములు బుట్టి వెన్నువిఱచి
భావి భారత రతనాల భాగ్యరమను
ముంచునో? తేల్చునో? గాంధీమునివరేణ్య !

బొడ్డు ప్రకాశం

అహింసా జ్యోతి

ఏశూరు నముచయం బీమానవాలికి
నడలని చైతన్య శక్తి నిచ్చె
వీశ్రభావంతుని యీశాంతి కాంతులా
శాంతదేశేంబుల నాక్రమించె
వీశ్రతాపాధ్యుని యీనముజ్జ్వల శక్తి
బలయుతు సరరాజు పారద్రోలె
వీమిత్రవర్ముని హితచర్యలోకుల
హృత్పద్మ వితతి రహంపజేసె
అట్టి గాంధీదీవాకరుం డన్నియెడల
స్వీయశక్తిని ప్రకటించి చివరకిటుల
కాలపురుషునకగ్గమై ఖగములవలె
సఖిలజనములు వాపోవనస్తమించె

బాపూజీయని లోకులేకగతి నంభావించి నీయాజ్ఞచే
కాపట్యంబొక యింతలేనిగతి చక్కంగా మహాశాంతులై
యాపద్వారిధులెల్ల గోష్పదము చాయందాటగాగల్గి రిం
కేపుణ్యాత్ముడు దిక్కుబిడ్డలకు గాంధీజీ! అహింసావ్రతీ!

కై లేవల్లి పెంకటసుబ్బయ్య

అహింసా జ్యోతి

కులమతద్వేషాల కుళ్ళునుబోకార్చ
కృషినల్పినట్టి నద్రుషివరుండు
తనువు ధనము దేశ దాన్యవిముక్తికై
ధారబోసినయట్టి ధర్మదాత
అన్పశ్యతనుబాపి హరిజనోద్ధరణకై
పాటుబడ్డట్టి కృపాపయోధి
స్వాతంత్ర్యనిధికి నర్పమున్ త్యజియించి
ఖైదులో తపియించు కర్మయోగి

ఆట్టిమనతాత గాంధీమహాత్ము డమర
పురిని జూడంగజనెనట్టి పుణ్యపురుషు
డెన్నిజన్మాలకైననను గన్నుగవకు
కానుపించడు యెచ్చోట గనినగాని

ఎల్లజేళ్ల చిరునవ్వు వెల్లివిరియ
శాంతి సంస్థాపనార్థమై జగతియందు
ననువు లర్పించినట్టి యయ్యమరజీవి
గాంధీతాతకు మానమస్కారశతము

భాగవతుల సత్యనారాయణశర్మ

అహింసా జ్యోతి

ఒకజ్యోతిర్మయ దివ్యతారయకటా ! వ్యోమంబునందుండి నే
లకురాలెన్ - నకల్పపంచగతి వైక్లబృంబుమై న్నిద్రబో
నికి జారెన్ - బసికూనలాదిగ మనోనిర్వేద భారావహ
నకమై మానవసంఘమెల్ల కుమిలెన్ - గల్వాణ సంఘాయుక్తై

అదియొక జాతిజీవన కళామలదీవ్యజగత్తు - దానిలో
గుమరుగ బ్రాహ్మముల్ నిలుపుకొన్నవినూ ! మతసామరస్య సం
పదలతి లోకమైన పరమార్థము డాగిన నందనమ్ము నే
డదిలయ కాలగర్భకుహరాంతరమందు విలీనమొందెనా ?

చితిపై బూడిదకిచ్చు గౌరవము నీ జీవించుకాలాన మా
మతికిన్ దేపదుగాని నేటికి మతేన్మత్తుండు నిన్ గాల్చెదా
నతిహినుండని విన్నమాత్రన యెవో ఆలాపనల్ జేతురీ
పతితుల్ - జాతికి జేపచచ్చినది - దౌర్భాగ్యంబు మొల్కెత్తిడిన్

మతములన్నవి మోక్షసామాజ్యమునకు
వివిధ మార్గములంజూపు విధులుగాని
కఱకు గత్తుల చాటున బెరుగుచున్న
వికట మృత్యుకరాళదంష్ట్రకలుకావు

“మాదిరాజు” - “పార్థసారథి”

అహింసా జ్యోతి

యుగయుగమం ప ధర్మము నముద్ధరణంబొనరింప నీశ్వరుం
డొగి జనియించునంచు వినుచుండుము; నేడు మహాగ్రహంస క
త్యగవీత దుర్జనత్వమున కాహుతిజెందు ప్రపంచముద్ధ రిం
పగనవతారమెత్తిన ప్రభానితమూర్తివికావె? బాపుజీ !

సత్యమహింస నాబరగు నన్నుతదీపికలన్ గరంబులన్
నిత్యముబూని భూస్థలి వినిర్మల శోధనజేసి యెన్నియో
సత్యములన్ బయల్పరచి సంస్తుతిగాంచితి వింతనౌపలన్
హత్యనుజెంపకున్న మతిసుర్ధములెన్నిటి జూపువాడవ !

భారత జాతి దోషములు బానిచనంగఁ ద్వషియఁజ్రాణమున్
హరతిపెట్టివాడవు మహాశయ ! తత్ఫలీతంబుగా నిదే
భారతమామియంచు నొక భానిత సూతనజాతి సంభవం
బై రహమించు లోకము సెబాసనగా భవదాత్మశాంతిగన్

సోదరులార ! గాంధీ మనశ్శాశిని వీడెనటంచు దుఃఖమం
దీదుచు బొవుచుండ బనియేమి? మహాత్ముడురేబపళ్లు క
ష్టములకోర్చి సత్పథములన్నియు వైచెను వానిజెంటనే
పాదము దాన బాపు మనహింస లోకము లోటు తీరెడున్

గుండిమెడ విశ్వనాథ శాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

ప్రతిశిష్యాపాపము జ్ఞాపక చిహ్నమైకాళ
 ఆభంగపముగ పర్వతం బొకండు
 కట్టింతుమా? ఏలకట్టింప? నీమూల
 తత్త్వాల యున్నతుల్ దాక గలద?
 కాదు - స్వాధికారాభివృద్ధి మేకైక పా
 పాపము తలచి కూర్చుంగ రాద
 అనుకొందమా? నీమహిమ శ్రుంత కా
 శ్రవణమా? జీవితమంత పాప నష్ట?
 ఏదియును బోలకున్న దీ హృదయ వాంఛ
 దీర్చుకొన బాలుసోకుండె దివ్య భవదు
 దార జాతీయతా సముద్రము నందు
 మునకవేసి తన్మయుడనై మనుచు చక్క

మానవత్వ ధ్వజంబెత్తి దీన దళిత
 మానవుల స్వాధ్యక్షమును అహింసా వ్యతాన
 నోముచున్న మునీంద్రుల హింసాగ్రహాత్మక
 నాస్యగుహ జేర్చినారె మహాత్మ గాంధీ!

భారతీయ మార్కండేయశర్మ

అహింసా జ్యోతి

లోకంబంతయు నిద్రజేరినది నైహూబాబు కెవ్వరు ఆ
యాకాలంబుల యోచనల్ దెలుపువారా లేరు నర్వప్రజల్
శోకంబందున బ్రుంగియుండి రనువుల్ గోల్పోయి రొక్కొక్కచో
నీకై యిట్టినరాధమున్ విధి విధిన్ సృష్టించెనా ? బాపుజీ !

నీహత్యన్విని లోకలోకములు కన్నీర్ నింపె భస్మాస్తికై
వాహిన్యాకృతి వేసవేల్ ప్రజలు బాష్పస్నిగ్ధ నేత్రాలతో
హాహా బాపుజీ యంచు నేడ్చిరడలన్ వ్యర్థంబె యొచింప నీ
దేహంబింకను జూతుమే కరుణమూర్తి ! ఓనిరాడంబరా !

నవఖాళిం దిరుగాడునాడు నిను కన్నారంగ వీక్షించి హైం
దవులున్ ముస్లిములున్ సమంబుగ దురంతాలెల్ల బొనాడి నిన్
స్తవముల్ జేసి త్వషీయ సూత్రముల శ్రద్ధాభక్తి పాటించి రెం
తవిశేషంబొ ! యహింసచే జయము పొందన్ లేదొ మేధానిధి !

బూడిద లోపలన్ కలసి పోయె శరీరము భౌతికాత్మనన్
దోడన పంచభూతము లెదుర్కొని లోగొనియెన్ జగంబులో
చూడగ నాత్మవెల్గు ప్రతిచోట వెలుంగుచు మాకు రక్షగా
వీడక నిల్చియుండె మరపించెను నీమృతి నేడు బాపుజీ !

మునగ వాటి విశ్వనాథశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

అది నరాంతకు ద్వేషాన్మత్తపు కృత్యం
అది పాణాంతకు మతేన్మాదపు కృత్యం

అది కాలాంతకు వికటాట హనం
అది దేవాంతకు ప్రళయకాలవేషం

అవి భయమ ఘనాఘన గర్జనల్
అవి క్రూరదంష్ట్ర ముట్టన ధ్వజుల్

అది ఘోరాటవీ దహమాన దావానలం
అది క్యూరాసుర హన్యమాన హలాహలం

అది మతకాసారమున కుశ్లినహృత్పత్రం
అది వర్గ సాగరమున కుంగిన హృద్యంత్రం

అది హృదయు విదారక దృశ్యం
అది అదయు నవిచారక కృత్యం

అది అహింసకే మారణ ఘోషం
అది ఆత్మీయతకే తీరని ఖామం!!

పిల్లలమట్టి వెంకటహనుమంత రావు

అహింసా జ్యోతి

ఆరిపోయెను గట్టా! అఖిల లోకజ్యోతి
 అంధకారము భువి వ్యాప్తి జేంద
 అస్తమించిన దయ్యో! ఆసెయూ విజ్ఞాన
 కిరణము మతమౌఢ్య ఘటువు నంద
 తరిగిపోయె నవురా! కరుణానముద్రము
 హరిజన బృందము లార్తి గుండ
 ఓవితేగె నక్కటా! అవతారమూర్తి యా
 పద్మారత్రప్రబల్ బావు రనగ
 రక్తచిందు వెకండైన చాల కుండ
 భారతాంబిక దాన్యము బాపి నట్టి
 లోకపిత నింక జూడమి లోక మందు
 సురగళమున జేరగా దరలి నాడు

భారత యుద్ధమున విజయ పంతము జేసి కిరీటికిన్ మహా
 దార యశంబొనంగి యవతారము వీడిన కృష్ణమూర్తికై
 ఆరని శోకమగ్నుడగు నర్జును వెలె గృశించుచుండె మా
 భారతవీర జహ్వరుడు భారతభాగ్యవిధాతకోసమై

వారణాసి మేక షేషస్వర్గు

అహింసా జ్యోతి

ఎవని పేర్చిన్న కనులముం దవతరించు
ప్రతకృశమ్ము కాంతిమయమ్ము బడుగు తనువు
ఎవని తలచిన మనములం దిరవు కొనును
సత్యసారమహిత మహింసా స్వరూప
మెవని నామమ్ము లోక మందెల్ల యెడల
కాంతి పర్యాయ మగుచు ప్రశస్త మయ్యె
అతడు నిత్యుండు విశ్వాత్మ డౌను కాని
కనుల పంటయౌ మనగాంచి మనకు లేడు

దారుణమగు దృశ్యమునకు తల్ల డిల్లి
పరువు లెత్తుచు భితి విభాంత మగుచు
మూక బాధతో వాయువు మూల్గి దొడగె
లోని వ్యధనెల్ల వెలిగ్రక్క లేని యార్తి

క్షణములో నిద్రి నైద్యుత జవము తోడ
శూలమన దూసికొని పోయె మూలలకును -
నిశిత శరవిద్ధ కుంభినా నేల యెల్ల
వణికి హెరారున గగ్గోలు పడికలంగె

‘విద్యాపతి’

అహింసా జ్యోతి

గాంధీజీ కేనాడు కలుగదు మరణము
చచ్చుచున్నది దేశ శాంతి కాని
వైపర్యమే లేదు బాపుజీ ముఖమున
మావపత్వము నేడు మాడె కాని
బాపుజీ రక్తాన పంకిలం బైసది
చరితమే కాని తత్సలము కాదు
అయ్యయో! ఘాతకా! ఆమహాత్ముని జంపి
ఎది మూటగట్టుకో నెంచి నావో!
క్షణములోపాణముల్ తీయ గల్గి నావో
కాని యశేష ప్రజల కాచు చున్న
ప్రబల సంతాప వహ్ని నార్పంగ గలవె?
తర తరముల దుష్కర్తి చెఱుపగలవె?

నీమేనంగల రక్తబిందువుల మున్నేనాడె వెచ్చించి నే
డామాత్రముగ నస్తిపంజరము లాగైనన్ మనంగల్గకే
లా మావంటి కృతఘ్నుడేశజులకై ప్రాణంబులన్ గూడ నో
స్వామీ! త్యాగముచేసి వైచితివి నిస్సార్థత్వ మిట్లాప్సనే?

అహింసా జ్యోతి

ధరపయి పూర్వమెంద రవరతాములెత్తరు - వారలొక్కరొక్క
రొకమతంబు శాశ్వతముగా నెలకొల్పగ శక్తి ధార పో
నిరి - మఱినివొ స్వార్థముత్యజించి నమస్తమై కృ నిద్రికై
స్థిరతరచిత్తవృత్తి బలిసేయవె జీవితమైన బావుజీ !

దెందుకూరి పురుషోత్తము

కులములు గోత్రముల్ గుడులు గోపురముల్ మలినమ్ముసేయ ని
య్యిలవయి గాంధినేడు జనియించె నటంచును దొంగశ్రాతియుల్
పెళపెళదిట్టరప్పడు - భువిక విడి నీ వపవర్గమేగ నిన్
దెలియగనైతిమంచు వినుతించుచు నేడ్వగసాగి రిప్పడున్
చావలి శ్రేష్ఠాచలం

నుడు గ్రుంకినంతన యభాగినియయ్యెను ఛాయ, నీవు నా
రితోడనేగగ అభాగ్యమ యయ్యెను లోకమెల్ల - నీ
శ్రీతియున్ భరతమాతయు రాలిచి రశ్రుబిందువుల్
నునిభా ! భవద్విమల భావమె మాకుశరణ్య మింకపై

అత్తలూరి వెంకటసావరాజు

రక్తపుబొట్టులేవియును రాలకనే మనకి స్వతంత్ర తా
ముక్తిని సృష్టించెనెనని మోదమునన్ జనులెల్ల గాంధీజీ
శ్రీకి ముగ్ధులై పరమ సౌమ్యుడటంచు భజింప, క్రూరతక
రక్తముగార కొట్టెను కిరాతకు డొక్కడు దేశవైరియై

పూటుకూరి జోసెఫ్

అహింసా జ్యోతి

సినత్యాగ్రహదీక్ష - నీమధుర సందేశము - నీదేశసే
వాసాభాగ్యము - నీతచంచలవచః ప్రాగల్భ్యము - నీతహిం
సాసిద్ధాంతము - శాంతిఘాతుకులు దేశద్రోహు లాత్మీయులే
మోసానక తమకాహుతిక గొనిరె బాపూ విశ్వవైతాళికా ?

“నిన్ను జగత్ప్రేతక - భరతనేతను - నత్యయాలవాలు - త్యా
గోన్నతమూర్తి - ధర్మనిలయుక - నరహంతలు స్వార్థులై మతం
బన్న మిషక కృతఘ్నతను హత్యయొనర్చిరి చేతులారగా”
నన్న విషాదవార్త విడుగై కలచెక జగముక నమస్తముక

హరతులిచ్చి తామొక మహాత్మునిగా కొనియాడి అంతటక,
తీరక దేవుడేయని నుతించుచు బ్రహ్మరథమ్ముపట్టి, ననీ
దారుణ హత్యకుక గురియొనర్చిరి నాదు సహౌదరుల్ దగా
కోరులు నీతిబాహ్యులను కోకుము మమ్ము మతప్రవక్తలక

పోసిన పాలుత్రాగి వినముక వెలిగ్రక్కు కఠోరతక్ష కా
గ్రేనర మీజగమ్ము చెలరేగి తుదిక నినుగూడ పొంచి కా
టేసినదా దయాద్ధి ! ఇక ఈ భరతావని స్వీయజీవితా
శ్వాసములో లిఖించుకొన సాగునటే తనదుశ్చరిత్రముక

“ ధనకుధరం ”

అహింసా జ్యోతి

హృదయ విదారకమ్ము భవదీయ హఠాన్మరణ మృనహ్యమై
కదిపిన దీ చరాచర జగత్తు నమస్తము - నీ ప్రభావ మం
దొదిగిన హింస పెల్లుబికి ఒక్కపరిన్ కబళించె మానవా
భ్యుదయమునెల్ల - ఇంక భరతోర్వర కాత్మశమించునా ప్రభా !

పాంగితి నిన్నమొన్ననె విముక్తుడనైతి స్వరాజ్యమున్ లభిం
చెంగడ అన్న సంబరముచే - ఇపు డాయువుతిరిపోయె మా
బంగరు బావుజీ కనిన ప్రాణము లుక్కిరి బిక్కిరై వ్యధన్
క్రురగితి - నేడు న న్నలముకొన్నవి ఆరని దుఃఖపున్ సెగల్

అమరుడనైతి నేనని మహాత్మా ! స్వతంత్ర దినోత్సవమ్ములో
బ్రమసి రచించుకొంటి మధురమ్ములు పద్యము - లవ్వి నే డబ
ద్దములని తేలిపోయె - నిను దారుణహత్య యొనర్చుకొన్న నే
నమరుడనా ? నిశాచరుడనా ? వివరింపు ముదారజీవనా !

“క్రీ”యని నవ్యభారతచరిత్ర సువర్ణమయాక్షరాలతో
వ్రాయగ నుత్సహించునెడ ప్రప్రథమమ్ముననే ఆమంగళం
బాయె మతమ్ముపేర నరహంతలు నల్పిన ఘోరహత్యతో
వ్రాయకయే సమాప్తిగనె బావు ! భవన్మరణప్రసక్తితో !

అహింసా జ్యోతి

నీబోసినవ్వులో నిత్యమ్ము కన్పట్టు
మానవాదరణంబు మరచిపోవంగలమె !
నీకన్నుమోడ్పులో నిత్యమ్ము జూపట్టు
మాధురీప్రేమలు మరచిపోవంగలమె !
నీచేతి "గీత" లో నిరతంబు విన్పించు
మహనీయభావాలు మరచిపోవంగలమె !
నీస్వార్థనమ్ములో నిరతంబు బోధించు
మతసామరస్యమ్ము మరచిపోవంగలమె !

డి. కామేశ్వరీదేవి

అతని కరుణార్థ హృదయాన ప్రతిఫలించె
దీనజేదనామయ పరిష్కానముఖము
అతని అరమోడ్పుగందోయి యందుచిందె
పల్లెపట్టల స్వాతంత్ర్యభాగ్యశక్తి

పి. యస్. పి. దీక్షితులు

బాలురము మేము నీకు జేజేలటంచు
ఎంతయోమోదమున కేకలిడుచునుండ
బోసినోటితో నవ్వులు పులకరింప
అదరించెడి బావుజీ అరిగినావె

దొడ్లటి సత్యనారాయణరావు

అహింసా జ్యోతి

భరతఖండ ప్రజాసారథి
భారతీ ప్రతిభా స్వరూపుడు
భారతీ యానర్థ మణి మము
బాని పోయెగదా !

దేశమంతయు దిక్కుతెలియక
వెలుతురుండియు చీకటయ్యెను
ప్రకృతి నర్పము డీలువడి ని
నట్లమై పోయెన్

నతమహింసా సాధనకునై
జన్మమంతయు ధారవేనియు
నకట ! హింసాకాండ క్రౌర్యత
ననువు లర్పించెన్

హృదయ భేదక ఘోర మృతి కా
దది మహా సుపవిత్ర యజ్ఞము
ప్రజల శాంతి క్షేమములకై
బలి నమర్పణము

కొమరవోలు నాగభూషణరావు

అహింసా జ్యోతి

ఉయ్యాలలో నూగుచున్న ముద్దుల బిడ్డ
 లేచి కెప్పుడో కేకవైచెనేమి !
 పాకలో లేగకు పాలిచ్చు గోవు "అం
 బా" యంచు గొంతెత్తి యరచెనేమి!
 జలజల ప్రవహించు జమున నిస్తబ్ధయై
 నిలిచి కన్నుల నీరునింపునేమి !
 చకచక పాలము దున్నుకొని పోయెడి
 రైతునాగలి ముందుకు సాగచేమి !

కోటలో ఆరుగంటలు కొట్టబోవు
 వాని హస్తాలు గడగడ వడకునేమి !
 ఏ మహాత్ముని గుండెపై నెక్కిచనన
 కాలపురుషుని రథ రథాంగములు నేడు

ఇదియేమి! నిజమా - మహాత్ము డిక లేనేలేడ - ఈవార్త ప
 ట్టిది కాదా - కరుణానముద్రుడగు తండ్రికా హత్యగావించిరా?
 ఇదియేమి. ఇదియేమి - ఏమిటిది-స్వామీ! ఈవిషయమేమి? మిగల
 గుడుమా - మ్రొంగకతప్పదా - జగము గగ్గోలేత్తి దాపోయెడికా !

జంధ్యాల పాపయ్యకాశ్రమి

అహింసా జ్యోతి

నిండుమనస్వి విశ్రుతవినితపునితయశస్వి - సాత్త్వికా
ఖండతపస్వి సత్యసహకారము చిట్టచిటారుకొమ్మపై
పండినపండు - బ్రహ్మయును - భారతభాగ్యవిధాత - ప్రార్థనా
మండపశ్చేదిమిద్ద నిక చూకనుదోయికి విందొనర్పడా!

హింస అహింసపై పగవహించె - నవోదయశక్తిమీద వి
ధ్వంసకళక్తి దూకిన - దధర్మము ధర్మము నాక్రమించె దు
ర్మాంస బురుక్షు రాక్షస కరమ్ము ప్రశాంత మరుత్తరంగణీ
హింసము నేసె సాంఘ్యనమయమ్మున విశ్వము విహ్వలింపగన్

గుండెలు జారిపోయె ప్రజకున్ - కనుగోనల నశ్రువాహినుల్
నిండె - నభమ్ము బ్రద్దలయి నెత్తిపయిన్ బడె - దద్దరిల్లి బ్ర
హ్మాండము క్రుంగిపోయినది - అంతటి తండ్రని ధూర్జుడైన పు
త్రుండు కిరాతహస్తములతో వధియించె నటస్స వార్తకున్

క్రొత్త వెలుంగు బాట నెటకో గొనివచ్చి “ స్వతంత్ర భారత
దాత్త నిదర్శనం” బగు ప్రదర్శనమంచు మహాభయంకరో
న్మత్త పెశాచిని వికటనాట్యము సూపితివేమి? ఈ కథా
వృత్తము జూడలేము తెరకేయుము దీపము లార్పు మో ప్రభూ !

* * * *

అహింసా జ్యోతి

విమయ్యా! మహాకాచలేశ్వరుడ! నీ వెన్నాళ్ళనెయ్యింపి ఈ
సహంతమ్మున నిల్చి చూతువుగదా శీర్షమ్ము పైకెత్తి, జీ
వీమద్యమ్మున ఎచ్చటేన - ఎప్పుడెనిక - “బాపుడి” వంటి ని
ష్కామప్రేమతపస్వి పుట్టెనె? అహంసాద్యతేజస్వియై

ఎత్తిన కత్తి కాత్మ బలియిచ్చెడి మేకల పాలు ద్రావు నీ
మెత్తని చిత్తమందు కుసుమించిన కమ్మని నన్నబాటి పూ
గుత్తి పరీమళమ్ము లనుకొందురు నత్య మహంస - నేడు నీ
దొత్తిగలక మహాత్మ! భరతార్జుని వానికి దిక్కుగల్గునె!!

“యుగపురుషుండ”వంచు-పురుషోత్తమమూర్తిపటంచు-మూర్తిమ
మజ్జగదనురాగ శాంతిమయ సాత్త్వికశక్తి” పటంచు - శేషవేల్
మొగముల ప్రస్తుతించెను ప్రమోదముతో జగమెల్ల నిన్ను, ఏ
మగుదురు నీకు తెల్లటి మహమ్మదు క్రిస్తును బుద్ధబెవుడు?

ఏలోకమ్ముల ఎందునుండినను గానీ-చల్లనైసత్తి నీ
యాలోకంబుల మాపయిక బరపుమన్నా! అన్నదమ్ములవలె
మాలోమెము విభేదముల్ మరచి ప్రేమస్నిగ్ధ బాతీయ పం
థాలో ముందుకు సాగిపోయెద మహంసాబోధితి క్రినీడలన్!

జాజి గులాబులు సంపెగలుంగావు
 శాంత్యహింసాది వృష్టములు వలయు
 పనిడివల్ రతనాల పలక నిల్పుటగాదు
 నిరతంబు హృత్పీఠి నిలుపవలయు
 అగరు సాంబాణుల పాగలువేయుటగాదు
 సద్వాసనామైతి జరుపవలయు
 తనివిగా ఫల నివేదనము సేయుటగాదు
 తెంపు ధైర్యము నివేదించవలయు
 మహి మహాత్ముని పూజసామగ్రి యిట్టు
 లనుచు దెలియుడు ప్రజార ! యనవరతము
 నెల్ల కడలను జూపించు నెత్తుగలుగు
 దివ్యకీర్తియ యగుజమ్ము చేసలేమ్ము

